

Uredništvo in upravnštvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.**

Telefon št. 113.

STRAŽA

Karotčina lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 91.

Maribor, dne 4. avgusta 1911.

Letnik III.

Avstrija in svetovna politika.

Kljub vročim poletnim dnevom vlada v svetovni politiki izredna živahnost. Kaotične razmere v Turčiji in maročansko vprašanje držita vso politično javnost v napetosti. Dokler sta se pogajali samo še Nemčija in Francoska, je bilo sicer razmerje napeto, toda ugoden izid je pričakovalo vse. Ko je pa zarožljala Anglija z orožjem, je postalo vse razburjeno. Dokler ni potem angleški premier Asquith imel svojega pomirjevalnega govora, je vse pričakovalo najhujšega. Vsem je ljub mir in nobena država si ne naloži rada odgovornosti, da je povzročila svetovni plamen, toda občutljivost pri kolonialnih vprašanjih je tolika, da bi radi teh Anglija, ki hoče obdržati svojo premoč, hladnokrvno vrgla med evropske velesile bakljo prepira. Pri sedanjih industrialnih razmerah razne evropske države brez obsežnih zunanjih trgov ne morejo obstajati, zato je kolonijsko vprašanje najkočljivejše in bi privedlo najpreje do krvavih spopadov. Zlasti dve državi sta si v tem oziru zavistni: Anglija in Nemčija. Anglija vidi v Nemčiji najnevarnejšega tekmeca za svoje predominujoče stališče in vsaka okrepitev tega rivala jo razburja in sili k opreznosti. Nemčija po drugi strani pa čuti, da ji je Anglija v prvi vrsti na poti, da se ne more tako razviti, kakor bi se rada. Njena industrija narašča, ter rabi vedno večje trge, če noče ubiti sama sebe, a angleški sosed ljubosumno straži vse obmorske obale. Umevno, da pri takih odnošajih večkrat vskipi in zavrhši med obema tekmecema in ne primanjkuje glasov, ki zatrjajo, da bo prišlo slej ali prej med njima do odločitve z oboroženo silo.

Pri vseh teh mednarodnih praskah v koncertu velesil je pa naša Avstrija samo mirni, neprizadeti gledalec. V svetovni, kolonijski politiki smo mi majhni, brezpomembni. Imamo sicer že dolgo časa pripravljen, a tudi izrabljen izgovor, da se nočemo vtikati

v svetovne razmere, ker nočemo spravljati „ljubega miru“ v nevarnost. Toda ta izgovor je pač samo izgovor in za nas skoro bi rekel poniževalen. Zdi se, kakor bi v naši državi ne bilo nikakih življenjskih sil, nikakega ponosa, nič samozavesti in nič podjetnosti. Zgubljamo se v malenkostih in smo veseli, če nas pustijo drugi v miru, mi gotovo ne skrivimo nikomur lasu. Ta omejenost naše zunanje politike vpliva nekako, rekel bi, na ves naš značaj. Pri nas nimamo ljudi, ki bi se korajžno spuščali v veletrgovino in veleobrt, ter skušali izpodriniti inozemca. Naši ljudje niso podjetni in kakor v notranji politiki, tako tudi v zunanji kratkovidni in malenkostni. En zgled: Ker sta dr. Šusteršič in dr. Krek vložila interpelacijo radi Maroka in radi Albanije, pa je planila nanje vsa naša liberalno-socialdemokratska javnost in ju je psovala. Čeprav je bilo umestno, da naš parlament v važnih mednarodnih vprašanjih vsaj markira neko stališče in dokaže, da se njegov horicont ne neha z avstrijskimi mejami, so čutili naši liberalci vendar potrebo, pribiti svoje kampaniškost stališče. In taki malenkostni politiki, kot naši liberalci, so po večini vsi drugi avstrijski politiki, malenkostnost je znak vse naše avstrijske javnosti. Nikjer ne najdemo nič velikega, nič širokopoteznega. „Es wird fortgewurstelt“ na vseh koncih in krajih.

Pri tej duševni suši vpliva prav ugodno, če človek sliši, da se je novi predsednik poslanske zbornice dr. Sylvester na nekem shodu v Solnogradu krepko lotil svetovne politike. Dr. Sylvester nam politično gotovo ne stoji blizu, toda odločnost, s katero je nastopil proti Angliji in pozval velesile ob Sredozemskem morju, naj se združijo, kajti to morje je njihovo: das Mittelmeer seinen Anrainern!, je simpatična. Dr. Sylvestrov govor je nekaj povsem novega, za avstrijske politike nenavadnega in ker začrtuje nova pota, je vreden, da ga beležimo.

Zahtevajte v gostilnah katoliško-narodne liste Straža in Slov. Gosp.

svečinskih ogroženih tal?
Pozdravljen torej zbor čislan,
proslavljen na današnji dan!

* * *

Če danes svoj obrnete pogled
v narave krasni, pestrobodni cvet:
kako nevzdržno vse kali poganja,
kako človeštvu bujni sad označja;
in spet, kako se človek zanj poti,
kako se trudi, dela in skrbi,
da neprestani boj njegov in znoj
osreči ga in bližnjikov nebroj;
kako ga roka božja spet zadene,
da trud njegov umira, gine, zvane...
to slika pač je vašega življenja,
naporov, dela, boja in trpljenja,
in to duhovskih dvajset pet
zaslužnih, blagonosnih let!
Zahvale čustvo danes vas prešinja,
ko gledate v minule dni nazaj;
pred vami bojno polje se razgrinja
razlik bogato med nekdanj in — zdaj.

* * *

Močnejši so ob takem hipi
srca človeškega utripi,
nemirna radost ga preveva,
ko sreča svoje mu smehlja je
iz bujnih čašic piti daje,
ko slast spominov ga ogreva.
In tudi vam, gospodje mili,
srebrne dnevi obnovili
so čustev sladkih tisočero;
nemara tudi mnogotero
prevaro so seboj nosili...
Življenje ni cvetlični vrt,
ker nanj preži v zasedi smrt;
bolj pust je kraj, nepreoran,
med redkimi gredicami

Mladoturški kaos.

Praznik svobode je pri kraju. Že v tretje se je dne 23. julija 1911 obnovila mladoturška konstitucija. Povsod, prav posebno pa v Carigradu, so imeli kolosalne priprave za veliki praznik svobode. Ob tej priliki so posvetili na griču Schischli velik spomenik; čete so paradržale pred vojnim ministrom, ki je ob tej priliki zastopal — kalifa. Pozno v noč pa bi bila vojaška bakljada, čije žar bi razsvetljeval v čarobni iluminaciji staroslavno mesto ob Bosporu.

Vendar je prišlo drugače. Strašen požar v Štambulu, ki je najbrže nastal ob priliki velikega praznika mladoturške ideje, je odel mesto v žalobno obleko. „Štimunga“ na podobi velikega praznika svobode je bila vkljub groznim plamenom dremotna in mrka. In nikomur se ni zahotelo v takem položaju po kaki politični veselici.

Le kratka doba, polna strahu, je potekla od onega dne, ko se je vrnil sultan iz macedonskega potovanja. Zares trpka so iznenadenja, ki so sledila sultanovemu potovanju. Velika množina milosti, ki jih je namenil Padišah raztrositi preko Albanije, še ni pošla. Stotisoči Albancev, ki so na Kosovem polju burno pozdravili vladarja vseh vernih in mu prisegli „beso“, so bili nenadoma od države desavouirani.

To pa še ni vse. Mladoturško javnost vznemirjajo poročila o nekem tajnem sporazumu črnogorskega kralja s Srbijo, ki mobilizira vso svojo rezervo, nadalje z Bolgarijo, ki očitno sili macedonske čete v osprejje, in slednjič z Grškim kraljestvom, katere-mu pomagajo zvesto kretiški Pelikari. Tem poročilom celo najresnejši krogi pripisujejo resničnost, kajti, zakaj bi tedaj Mahmut-Scheffet skliceval brez povi-da in vzroka rezervo za rezervo?! Carigrasko mediinsko dijaštvo, posebno ono iz zadnjih kurzov, je ustanovilo nekako organizacijo za prostovoljce, ki se oborožuje edino le za to, da sledi „rukdečemu polmes-cu“ na bojišče. Tako resen je tedaj položaj. Odkod se pa naj vzame praznično razpoloženje, veselje?

Vendar pridejo še hujše stvari. Izvestni krogi v Carigradu samem so prišli do popolnega prepričanja, da stoji Turčija direktno nasproti mogočni kombinaciji velesil, vsled česar se more, ali pravzaprav mora pričakovati le najhujše. V tej kritični situaciji je Turčiji več kot jasno, na kakšno „pomoč“ od angleške strani lahko računa. Lorda Fitzmauricea, pr-

s plevelom, trnjem posejan
je bolj, ko pa s cvetlicami.
Tak vrt naj mašnik obdeluje,
plevel in osat iz njega ruje,
med trnjem naj gradi si pot,
ki vodi v večnost ga odtja.
Ko bil ta vrt bi le njegov,
a Bog mu dal je tisočero
nesmrtnih duš, da jih okov
oprosti in okrepeča z vero.
O svet poklic in pa strašan,
ki zanj duhovnik je pozvan!
In menim, da ga ni med vami,
ki mu kedaj duhovski stan
ne močil kruha bi — s solzami.

Odplulo v davnost let je dvajset pet,
odkar kot duš pastirji svojo čredo
pogumno vodite tja v boljši svet
s tolažbe, uka miljeno besedo.
Vihar je rjul, a vražna besna sila
dozdaj vas v boju upognila ni,
ker vera vam je brambe skala bila,
ob njo zaman valovje se peni.
Zdaj bije boj že vedno se ljuteje,
sovražniki pritiskajo gosteje,
in v boju tem junak premnogi pače,
ob njem leže potrte krasne nade...
In tudi z vaše vrste, ki pred leti
je posvečena pred oltarjem stala,
nemila smrt v najlepšem cveti
bojovníkov čvetero je pobrala,
(in ti so: Petek, Kocpek, Vidovič
in Pavlič — presajeni v grobni nič.)
Za nje ste danes bratovsko molili,
da Bog jim blagi mir in pokoj da
od truda, koja v zemeljski gomili,
v nebeškem domu pa svoj večni raj.

* * *

PODLISTEK.

Ob 25letnici duhovnikov

na sestanku v Svečini dne 24. jul. 1911.

Pozdravljeni gospodje prečastiti,
iz krajev bližnjih, daljnih tukaj zbrani!
Pozdravljeni, ker ste hoteli priti,
sledede klicu in besedi dani
k prijatelju v obmejno sem Svečino,
za mnoge še neznano pokrajino!
Združuje vas srebrni jubilej,
minulih srečnih, tužnih dnij spomin,
prijateljstvo, ljubezen slej ko prej,
zahvala Kralju rajskih visočin.

* * *

Med vsemi prvo mesto zbora
kanonik Kavčič iz Maribora
zavzema ne samo po rasti,
marveč po učenosti, časti.
Krog njega pa kot cvetke v venci
vrste tovariši se slavljenci:
Tam Frangež s pesniške doline
rdečih lic in poln vrline;
tu zopet Vida, naš gostitelj,
šaljivosti poznan, ljubitelj.
Izpod bolniške Keček strehe
tu išče leka in utehe:
pa tudi Zadravec iz Koga
na klic prijateljski uboga.
Kačičnik, Pečnik — zadržana,
pa v duhu sta med vami zbrana.
V zbor spada Čizek, naš dekan,
od vseh podložnikov čislan;
in Simonič tam iz jezera
voščila kliče tisočera.
Kaj li, da Ulčnik se je zbal

vega dragomana za lordom Lowtherom, čigar komiteju jako sovražno politiko je zadnji čas osvetlil „Daily News“, sovražni ves Carigrad. S tem, da se je lord Kitchener prikazal na Rdečem morju, se glede taktike Anglije v Jemenu in Mezopotamiji ne more pričakovati nobene spremembe na bolje.

Francija se k večjemu lahko maščuje nad tem, da se je zgubilo posojilo, kaj še, da bi priskočila na pomoč. In Rusija se pripravlja potom perzijskega šaha na velike scene, ki se bodo odigrale na vzhodni turški meji in vzbudile nemalo in upravičeno skrb. Edina država, katere se Turčiji ni treba bati — je avstro-ogrsko monarhija. Razun te ima na vseh straneh več ali manj huđe in odkrite sovražnike.

Skratka, vse to ni nič drugega, kakor izoliranje Turčije. Prvič po še le treh letih svojega obnove obstoja se čuti zapuščenost od skoro vseh uglečnih velesil in ogroženost in zasledovano od vseh malih balkanskih držav.

Na koga se naj Turčija tedaj opira? Pravzaprav sama na-se. V tem oziru pa je najbolj žalostno. Kaj pa naj počne Mahmud-Scheftet paša s svojo armado? Pač stoji v Jemenu kakih 50 bataljonov, vendar je njih pozicija nad vse žalostna: niti enega moža ne morejo pogrešati. Albanija ima mnogo novih čet, ki bi sicer zadostovale še za Črnogoro, vendar nastane vprašanje, ali bi zadostovale proti koaliciji: Grčije, Srbije in Bolgarije. Poleg tega pa odpada dan za dnem velik del armadnega moštva, ki mora v velikem številu proti Valoni, Argyrokastru, na macedonsko mejo itd. V Anadoliji je pa položaj tak, da se ne more in ne sme odpoklicati niti enega moža. Med Kurdi je ruski rubel že poznan, poleg tega pa mora turška vlada vsak trenutek paziti na Druze. Skratka, ni ga kota v Turčiji, o katerem bi se moglo reči, da ne potrebuje nikakršne vojaške posadke.

Popolnoma upravičeno se turška vlada boji in mora bati popolne razcepitve države, vsled krepkega napada od zunaj. Province zunaj države ne morejo trpeti države, in tudi ustava ni tozadevno prav ničesar storila, da bi količjak spremenila to dejstvo. K temu spoznanju je prišlo že vse prebivalstvo osmanskega kraljestva, celo Turki sami. Ako ne bodo mladoturški oblastniki v zadnji uri spremenili svojega kurza, ostane dejstvo, da hiti Turčija naglo svojemu ruinu nasproti.

Katoliški shod jugoslovanske mladine.

ob desetletnici slovenskega katoliškega akademičnega tehničnega društva „Zarja“

dne 24., 25., 26. in 27. avgusta 1911 v Ljubljani.

S p o r e d:

I. D n e 24. a v g u s t a:

Ob 3. uri popoldne: Občni zbor Slovenske dijaške zveze.

Ob 4. uri popoldne: Občni zbor „Slovenske Straže.“

Ob 8. uri zvečer: Pozdravni večer, ki ga priredi slovensko katoliško akademično tehnično društvo „Zarja.“

II. D n e 25. a v g u s t a:

Ob pol 9. uri dopoldne: Sveta maša.

A vas tovarišev deset
še pri življenju je ostalo.
Kako se ne bi radovalo
srce vam čez toliko let!
Dal Bog, da izmed vas bi vsak
ob zlatem lešu s sivo glavo
zastavil v tempel svoj korak,
da še zapoje Bogu slavo!
Ne bo se želja vsem spolnila,
pa do življenja skrajnih mej
naj vodi vas v ljubezni vsej
v duhovstvu božja roka mila.
In ko vam boke tek življenja
v starosti pozni dokončan,
napoči naj vam iz trpljenja
nebes krasan na veke dan!

M. Z.

Gospod Salezius vošči Anunziati za god.

Velecenjena gospodična!

Cel čas sem mislil, kako lepo Vam bom čestital k Vašemu godu, a sedaj, ko bi moral svoje misli napisati na papir, pa jih nikjer več ni. Ko bi jih bil le takrat napisal, bi bilo najboljši, a bilo je še prezgodaj in sedaj imam kazen sam, škodo pa Vi, ker ne morate brati mojih krasnih čestitk, katere sem Vam hotel poslati za god.

Sicer vem, da imate cele kupe drugih in bolj ših, a vkljub temu je bila moja srčna želja, da bi se smele tudi moje pomešati med tisti veliki kup in zadovoljen bi bil, če bi prišli tudi najbolj na dno tega celega kupa.

A sedaj ne vem, če jih boste sploh hotela sprejeti, ker bodo tako vsakdanje, da bolj vsakdanjih niti dobili ne boste.

Verjamete mi torej lahko, kako velika zadrega je to za me! Ko bi bil še majhen, bi si kupil kakoga

Ob 9. uri dopoldne: Slavnostno zborovanje ob desetletnici slovenskega katoliškega akad. tehničnega društva „Zarja.“

Ob 3. uri popoldne: Zborovanja dijaštva v odsekih.

Ob 7. uri zvečer: Akademija, ki jo priredi Hrvatski dijački savez, nato predstava, ki jo prirede slovenski abiturijenti.

III. D n e 26. a v g u s t a:

Ob 8. uri dopoldne: Vzporredna zborovanja: 1. Skupno zborovanje dijaštva. 2. Delegacijsko zborovanje: a) Mladeniških zvez, b) Marijinih družb, c) Orlov, d) društev rokodelskih pomočnikov.

Ob 11. uri dopoldne: Občni zbor Slov. kršč.-socialne zveze.

Ob 3. uri popoldne: Občni zbor Lige slovenskih kat. akademikov.

Ob 5. uri popoldne: Skupno zborovanje vseh mladinskih organizacij.

Ob 8. uri zvečer: Vzporredno: a) Komerz Lige slovenskih katoliških akademikov; b) Predstava v Ljudskem domu.

IV. D n e 27. a v g u s t a:

Ob 8. uri dopoldne: Sprevod k sv. maši.

Ob 9. uri dopoldne: Sveta maša na Kongresnem trgu.

Ob pol 10. uri dopoldne: Manifestacijski obhod.

Ob 10. uri dopoldne: Ljudski tabor.

Ob 4. uri popoldne: Javna telovadba Orlov.

Ob pol 7. uri zvečer: Nastop zveze pevskih zborov S. K. S. Z., aranžira Slov. glasbeno društvo Ljubljana.

Politični pregled.

Gospokozbornični član umrl.

Na Dunaju je umrl dne 2. avgusta 1911 član avstrijske gosposke zbornice grof Dubsky v starosti 79 let.

Utrjevanje avstrijsko-italijanske meje.

Milanski listi poročajo, da je Avstrija sklenila na podlagi potovanja treh nadvojvod in mnogih častnikov ob avstrijsko-italijanski meji, da zgradi na Cole santo velike obmejne utrdbe. Za prvo leto je določeno za nove utrdbe 6 milijonov kron.

Pavza v življenju avstrijske politike.

Kakor poroča „Tagespost“ z dne 3. avgusta t. l., so šli po včerajšnji seji avstrijske gosposke zbornice člani avstrijskega kabineta na 13dnevni dopust. Ministrski predsednik baron Gautsch pa ostane na Dunaju, da pripravi vse potrebno za jesensko zasedanje. V petek se pođa ministrski predsednik baron Gautsch v IŠL, da predloži v svrhu sankcije cesarju bančno predlogo, in dobi potrebna pooblastila, s katerimi mu bo možno doseči delozmožnost češkega deželne zboru in parlamenta.

Nova agrarna stranka na Češkem.

V češki agrarni stranki se razvija kriza. Podpredsednik Zazvorka prireja po deželi shode ter napada oficijozno vodstvo agrarne stranke, zlasti pa poslanca Udržala, parlamentarnega voditelja stranke. Zazvorka in Prašek nameravata še to jesen ustanoviti novo agrarno stranko.

„Briefstellerja“, naj bi že bil kake vrste si bodi, in od tam bi prepisal najlepše, katero bi nosilo naslov: „Einem Fräulein zum Namensfeste.“ A to sedaj ne gre. Prvič sem že prevelik za to in v vsaki trgovini bi se mi na glas smejali, če bi zahteval tako knjigo, in nemara bi mi kak hudomušni komij potisnil nalašč v roke kakoga „Liebesbriefsteellerja“ v veliko zabavo celi štacunski družini.

Drugič sem pa slišal od starih ljudi, da vsaka gospodična pozna vsakega „Briefstellerja“ in mnoge ga znajo celo na pamet. Pripetilo bi se mi torej lahko, da bi tudi Vi našla dotično gratulacijo že tiskano, in slava o mojih pismih bi na mali zvođenela. V tem slučaju bi bilo krajše in enostavnejše, če bi Vam citiral avtorja ter prosil: za god si preberite stran toliko in toliko! To bi bila vsaj izvirna misel, ker prepričan sem, da na ta način še ni nikdo nikomur čestital!

Z „Briefstellerjem“ torej ni nič. Sedaj mi je še bolj žal, da nisem takrat takoj šel pisat, ko mi je bilo srce polno najlepših, najsrčnejših, najiskrenejših, najvišjih in najglobokejših čutil! Takrat bi mi bilo teklo pero samo od sebe, sedaj se že bojim, kako trdo bo šlo, ko bom svoje čestitke z znojem na čelu spravljaj na papir.

Še ena rešilna misel mi je prišla, ki bi gospodično rešila truda, brati moje suhoparne in vsakdanje čestitke, namreč, da bi šel osebno in naravnost izlil vso globočino svojih čutil pred Vas. Morebiti bi tudi našel lepih in primernih, ganljivih in prikupljivih, v srce segajočih in svet pretresujočih besed, s katerimi bi vsaj približno izrazil vse, karkoli želim gospodični za god. Pa žalibog sem danes zaprtan na vseh koncih in krajih in tako mi ne preostaja drugega, kakor da izročim pismu to, kar Vam hočem želeli za god. Sicer to ni popolnoma pravilno, če pravim: „za god“, zakaj to vse, kar danes, želim Vam itak za vsak dan. Namen moj torej je pri tem bolj ta, da Vam ravno danes vse to pokličem v spomin, da kje ne pozabite na to, da Vam želim vsak dan vse najboljše.

Ogrska.

Tekom seje ogrske državne zbornice dne 2. t. m. je došlo dvoje prošnji za dopust, o katerih se pa bo, kakor zahteva opozicija, sklepalo prihodnjič. V zapisniku interpelacij je zabeleženih sedem interpelacij, vsled česar se je posvetovanje prekinilo že ob 1. uri popoldne, nakar je zbornica prešla na dnevni red. Najprej se je izvršilo poimensko glasovanje in nato se je nadaljevala debata o brambni postavi. Poslanec Bernath (Košutovec), ki je prišel do besede, je prosil, če sme govoriti jutri, kar se mu je z večino glasov dovolilo. Prihodnja seja se vrši dne 3. t. m. Dnevni red: Tri poimenska glasovanja in nadaljevanje debate o brambni postavi.

Perzija.

Perzijski vladi sta izročila angleški in ruski poslanik enako se glaseči noti, v kateri angleška in ruska vlada priznavati, da prejšnji šah nima nikake pravice do pokojnine, ker se je navzlic opetovanim svarilom, naj se ne podaja v politično agitacijo, vrnil v Perzijo. Obe vladi izjavljata, da moreti intervenirati, ker je bivši šah sedaj na perzijskem ozemlju.

Hrvaški sabor.

Volitve v hrvaški sabor se bodo vršile, kakor poročajo hrvaški listi, dne 23. in 24. novembra 1911. Pred tem se bo vršilo še kratko formalno zasedanje sabora, na kar bo ta takoj razpuščen.

Maroko.

O nemških zahtevah v maroškem vprašanju je sledeče znano: Nemčija zahteva gotov del francoske kolonijalne posesti, ne da bi pri tem žrtvovala le najmanjši del nemškega ozemlja. Nadalje želi Nemčija skleniti s Francijo gospodarske in trgovinsko-politične pogodbe. Tretji pogoj, ki ga stavi Nemčija, je pa, da se ji zajamčijo gospodarske pravice v Maroku.

Angleško.

V angleških mornariških depotih delajo z vso paro. V ladjedelnici v Devonportu dela 10.000 delavcev noč in dan.

Portugalsko.

Dne 2. t. m. so bile pred parlamentom velike monarhistične demonstracije. Ljudstvo je vpilo: proč z vladno, proč s parlamentom! Vojaštvo je moralo demonstrante z orožjem v roki razgnati.

Haiti.

Na otoku Haiti je revolucija zmagovita. Predsednik Simon je s svojo družino pobegnil. Med begom je izvršil na njega nekdo atentat. En Simonov sluga je bil pri tem usmrčen, njegova hčerka lahko ranjena. Simonu samemu se ni zgodilo nič.

Francosko.

Francoska baje zbira in centralizira močno armado na vzhodnih mejah, kakor poročajo vesti iz Švice, posebno iz Brna. Vsak dan pridejo baje v Belfort trije vojaški vlaki, polni orožja in streliva. In vsem rezervistom, ki stanujejo v vzhodnem delu dežele in v Švici, je bilo baje zaupno povedano, naj bodo pripravljeni za nastop vojaške službe. Iz Francoske pa označujejo te vesti kot neosnovane.

Iz Londona pa prinašajo časopisi vest, da so ladije prve divizije in dreadnoughte, ki so imeli vaje v irskem morju, založili kar na hitro s premogom.

V tem torej bi rad, da se razločujem od vseh drugih, ki Vam danes pošiljajo pisma, prinašajo in izražajo svoje čestitke. Nimam namreč rad in branim se z vsemi štirimi proti temu, če me hoče kdo z drugimi ljudmi devati v en koš. In še pri čestitkah se hočem držati tega svojega načela.

Da pa po tem pri meni nenavadno dolgem uvodu vendar pridem do tega, da čestitam gospodični za god, moram sedaj zbrati v zadnji poskus moje močgane. In pri tem poskusu vidim, da je Vaše srce kakor cvetlični vrt! Moje želje in čestitke so sedaj popolnoma naravne. Želim namreč, naj bi bil ta cvetlični vrt vedno v cvetju, naj bi bila v njem vedno spomlad. Kadar pa misli to cvetje prinesiti sad, naj bo v tem sadu združeno vse lepo in dobro, kar se je gospodični želelo in čestitalo za god! Na ta način gotovo ne prezrem ničesar. Ne vem sicer, če bo lepo, a koristno za me gotovo, če pri tej priložnosti spomnim na sledeče: vsaki imeniten vrt potrebuje svojega vrtnarja! Če bo torej kedaj razpisana služba vrtnarja, naj ve gospodična že sedaj, da bo med kompetenti tudi

Z

najodličnejšim spoštovanjem
udani
Salezius.

Na straži.

(Konec.)

Pred seboj je zagledal nekaj, kogar spomin bi ne bil dal za vse kar ima. Zazdela se mu je namreč, da stoji pred njim — Minka, njegovo najdražje bitje! Napenjal je utrujene oči.

Bela postava se je ustavila na drugi klic, toda bila je že blizu. Lastnemu očesu ni mogel verjeti — utrujenost mu ni dopuščala razmišljati dalje. Kaj naj stori, si je mislil, v srečo se je začel boj. Dolžnost, služba zahteva drugače, srce njegovo pa zopet drugače.

Delali so baje cele noči. Moštvo ni dobilo niti dopusta, dasi se sicer po manevrih navadno dovoli. Dopusti se bodo takrat dovolili, ko bodo ladje popolnoma razorožene. Toda tudi ta poročila so precej neverjetna.

Proti Rusiji.

„Neue Freie Presse“ prinaša iz Carigrada brzojavko liberalnega perzijskega komiteja Eudschumari Scadetj, ki slove: Imenovani komite se obrača tem potom na avstrijski parlament z neko listino, ki obrača človekoljubno pozornost na delo ruske vlade v Perziji. Tem potom prosi liberalno civilizirane narode obojih hemisfer, da napravijo konec drakonskemu postopanju despotične Rusije v Perziji.

Zmešnjave v Mehiki.

Iz New Yorka se poroča: Provizorični predsednik Mehike, Dellatorra, je prisilil notranjega ministra Gomeza, da odloži svojo službo. Predsednik dela v sporazumu z Maderom. Pristaši odstavljenega notranjega ministra, večinoma častniki vstašev, so izjavili, da bodo s svojimi pristaši šli nad Madera. Večina oficirjev je zapustila mesto, da zberejo potrebno vojsko.

Albanija.

V Albaniji vlada zlasti med turškim vojaštvom kolera. Med turškimi vojaki so konstatirali do sedaj že 200 slučajev kolere. Turški vojaki se upirajo častnikom in zahtevajo, da naj jih vojna uprava pošlje domov.

Raznoterosti.

Papež hudo bolan? „Berliner Tageblatt“ poroča iz baje diplomatske strani, da je papeževo zdravstveno stanje zelo opasno. Zdravniki so konstatirali vedno bolj naraščajočo srčno slabost.

Rojakom, ki prihajajo v Gradec, najtopleje priporočamo gostilno „Zum Andreas Hofer“, Prokopigasse 12, blizu Glavnega trga, ki jim jedina v Gradcu nudi pristna domača spodnještajerska vina, dobro kuhinjo in solidno „omačo“ postrežbo.

Imeniten gost na Štajerskem. Kardinal Benedetto Lorenzelli biva že nekaj dni v Benediktinskem samostanu Sekova. Imenovani je škof v Luccii in je že od 1. 1907 kardinal. Kot eden najpomembnejših diplomatov je bil tri leta monakovski nuncij na Francoskem v času konkordata. Prevzvišeni gost bo ostal v samostanu 4 do 6 tednov. Istotam biva začasno tudi goriški nadškof dr. Sedej. Prišel bo tja tudi krški škof dr. Kaltner in opat iz Cave v Italiji.

Trgovce in obrtnike vabimo, da dosledno insepirajo v našem listu in si ga pridno naročajo.

Narodna stranka zopet razpošilja oklice, v katerem pravi podpisana dr. Kukovec in središki Sinko, da je sloveč avstrijski general dejal svoj čas: za vojsko treba denarja, denarja in zopet denarja. Nauk iz tega je jednostaven. Tudi liberalna generala Kukovec in Sinko potrebujejo denarja. Obetata, da bo strankin tajnik o dohodkih in izdatkih na zboru zaupnikov dajal točna poročila. Za strankinega tajnika nameravajo baje postaviti dr. Lašiča.

Se nekaj o sestanku spodnještajerskih združenj Kmetijske družbe. Ker niso smeli liberalci napadati na sestanku naših organizacij, temveč so dobili od gg. Pušenjaka in Krambergarja zaslužen odgovor, sedaj v „Slov. Narodu“ napadajo omenjena gospoda in g. Žebota. Kar piše „Slov. Narod“, je vse zlagano. G. Holz, ki je baje inspiriral iz užaljenega samoljubja te napade, naj bo toliko pravičen in nepri-

stranski ter naj pouči „Slov. Narod“, da je g. Pušenjak član Kmetijske družbe in kot tak tudi upravičen, udeležiti se zborovanj. Če sme g. Pušenjak sodelovati pri organizaciji Kmetijskih združenj — saj je že več združenj pomagal ustanoviti — mu bodo gotovo g. Holz in ostali liberalci morali dovoliti kritikovati „govore“, kateri niso bili na dnevnem redu, so bili neumestni in so zanesli nesoglasje v zborovanje. G. Holz pa prijateljski svetujemo, naj opusti vse napade v liberalnih listih, oziroma naj vpliva na svoje liberalne prijatelje, da jih opuste, in naj rajši študira pravila Kmetijske družbe, da ga ne bo zopet prihodnjič Lovro Petovar iz Ivanjkovec moral poučiti. G. Holz naj bo uverjen, da imamo mnogo gradiva o njegovem delu za liberalce in o njegovih „izvrstnih“ predavanjih, zato naj v lastnem interesu miruje!

Godbeniki, pozor! Kdor hoče dobiti službo organista ali kapelnika, mora poprej v Žalcu napraviti skušnjo. Tam si prilastujejo vse pravice po receptu „Narodnega Lista.“ Kje so pa žalski liberalni muzikantje delali skušnjo, naj vsakemu, ki pride skušnjo delat, poveč, ali magari celo zapišejo v spričevalo.

„Štajerc“ na indeksu. „Mariboržanka“ z dne 3. t. m. ima daljšo notico, ki ima takoj uvodoma razprto tiskano svarilo: Eine Warnung für die Stajercleser! No, daleč smo prišli! List, ki dosledno dela za „predstražo nemštva“, je kar na enkrat predmet svarila „Mariboržanke“! Celó „Mariboržanka“, s katero je gojil „Štajerc“ tako intimno prijateljstvo, ga je sedaj spoznala in obsodila kot trebilo ljudskih izkoriščevalcev. In slovenski kmet naj še bere to cunjo, pred katero se gabi še Nemcem?! Proč s „Štajercem“!

Zdravniška komora. Volitve v zdravniško komoro za prihodnjo triletno funkcijsko dobo so izpadle sledeče: za politična okraja Lipnica in Radgona je izvoljen dr. Artur Sattler, za namestnika dr. Franc Kamnikar v Radgoni; za politične okraje Celje, Konjice, Brežice, Slovenjgradec dr. G. Jesenko v Celju, za namestnika dr. J. Marcius v Hrastniku; za politične okraje Maribor, Ptuj, Ljutomer in Marenberg dr. pl. Lichem v Mariboru, za namestnika dr. Veningerholz v St. Ilju v Slovenskih goricah. Kje so pa naši slovenski liberalni zdravniki? Agilni dr. J. Serneč, kje si?

Iz Vatikana. Vatikanski korespondent lista „Corriere della Sera“ je baje zvedel iz zanesljivega vira, da letos ne bo v Rimu konzistorija in da sveti Oče ne bo do letos spolnil močno reduciranega števila članov kardinalskega kolegija.

Ljubljanski dnevi. Zanimanje za katoliški shod jugoslovanske mladine je splošno. Slavlje obeta biti tako, kakor ga še ni videla bela Ljubljana. Zlasti tabor v nedeljo dne 27. avgusta bo manifestacija katoliško-narodne misli, kakor je še ni bilo na Slovenskem. Od povsod bo došlo mnogo ljudstva. Mi Štajerci tudi ne smemo zaostati. Pri letošnjih državno-zborskih volitvah smo se mi najbolj skazali in postavili. Pomekli smo z zadnjimi ostanki liberalizma in naši katoliško-narodni S. K. Z. smo pomagali na vsej črti do zmage. Pojdimo množično v Ljubljano in pokažimo vsemu svetu, da smo zavedni katoliški Slovenci. Vse fare morajo biti zastopane! Društva, pošljite odposlance!

Za dijake. Južnoštajerska hranilnica v Celju razpisuje rok za podelitev podpor iz ustanov cesarja Franca Jožefa I. za revne dijake in učence katerekoli šole ali učnega zavoda, ali absolvirane visokošole, dokler ne dobe plačane službe, ki so pristojni

v okrajih Šoštanj, Sevnica, Gornjigrad, Šmarje pri Jelšah ali Vransko do dne 20. avgusta 1911. Dosedanja študenti morajo na novo prositi. Prošnjam je priložiti: 1. domovnica, 2. ubožno spričevalo, 3. spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj I. napredovalni red. Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri Južnoštajerski hranilnici v Celju. — Upravištvu Spodnještajerske jubilejske dijaške ustanove razpisuje rok za podelitev podpor iz te ustanove za revne dijake Slovence iz Spodnještajerske do dne 20. avgusta 1911. Prošnjam morajo biti priložena: 1. domovnica, 2. ubožno spričevalo, 3. spričevalo zadnjega polletja, ki mora dokazati najmanj prvi napredovalni red. Nekolekovane prošnje naj se vložijo pri upravištvu Spodnještajerske jubilejske dijaške ustanove v roke c. kr. notarja Lovro Baša v Celju.

Vročina se povrne. Meteorološka postaja na Dunaju razglasa, da je treba računati s tem, da se v prihodnjih dneh vročina zopet povrne in celo naraste. V Belgiji je moralo mnogo tovarnen ustaviti delo, mnogo oseb je tudi vsled vročine umrlo.

Kongres zoper alkoholizem. Od 11. do 16. septembra 1911 se bo glasom odloka c. kr. ministrstva notranjih zadev vršil v zdravilskem poslopju v Scheveningen mednarodni kongres zoper alkoholizem.

Dispensirani so vsi avstrijski verniki dne 18. avgusta od prepovedi zavzivanja mesnih jedi. Tajdan je namreč petek in je rojstni dan našega presvitlega cesarja Franca Jožefa I. To razglasa dunajska nunciatura. Vsled pooblaščenja, sprejetega od dunajskega zastopnika, je naš gospod knezoškof določil, da so verniki naše škofije imenovani petek dispensirani od postne postave ter smejo jesti meso.

Na sestanku absolventov grmske šole, ki se je vršil dne 30. julija 1911 v Kamniku, sklenilo se je o priliki proslave 25letnice ustanovitve kmetijske šole na Grmu poklicati v življenje stanovsko organizacijo, ki naj bi obsegala vse slovenske absolvente kmetijskih in gozdarskih šol. Da bi pa naše zborovanje tudi imelo zaželjeni uspeh, vključno temu, da mu je odmerjen kratak čas, se je na imenovanem sestanku sklenilo, razdeliti vse delo v sledeče referate: 1. Pomen in obseg organizacije v splošnem. 2. Organizacija z ozirom na kmečki stan. 3. Organizacija in pa uslužbenški stan. 4. Organizacija in izobrazba kmeta. 5. Organizacija in strokovno glasiló. 6. Organizacija in zadruga. 7. Razni predlogi in nasveti. Gg. tovariši, kateri se zanimajo za stvar ter bi hoteli prevzeti katerega teh referatov, oziroma postaviti predloge, tikajoče se društvenih zadev, so naprošeni, da prepis istih gotovo najpozneje do dne 14. avgusta 1911 pošljejo na naslov: Rado Medič, Ljubljana, Rimska cesta 2. — Sestanek zaupnikov in referentov je v Ljubljani dne 15. avgusta, ob 3. uri popoldne v hotelu „Štrukelj.“ Na tem sestanku se končno priredi snov za glavno zborovanje na Grmu. Eventuelne želje, nasvete itd. naj se sporočijo na gornji naslov. Natanečni vspredd zborovanja se bo udeležencem pravočasno naznanil.

Hitrost brzdovlakov na južni železnici. Pred kratkim so na progi Dunaj—Ljubljana preskusili nek vlak, sestavljen iz stroja in treh četveroosnih voz najnovejšega tipa, da doženo, v koliko bi se dala zvišati brzina na tej progi. Povprečna hitrost brzdovlakov proge Dunaj—Trst znaša sedaj 55 kilometrov na uro. Ker vlaki na mnogih krajih postajajo, in ker mimo ostalih postaj vozijo z zmanjšano hitrostjo, je brzina na prosti progi znatno večja. Novi tiri (sistem Goljat), ki jih je uprava uvedla na vsej progi, dopuščajó brzino 100 kilometrov na uro; stroji bi lahko prevozili 120 kilometrov na uro. Vlak za poskušnjo, ki je bil opremljen z vsemi pripravami za zarisavanje brzine tekom vožnje, je prevozil progo Dunaj—Ljubljana, to je 445 kilometrov, vstevši pavze na postajah, v 7 urah, dočim potrebujejo sedanji brzdovlaki 8 ur in 45 minut. Progo Dunaj—Trst, to je 580 kilometrov, bi prevozil v devetih urah in pol. Povprečna brzina bi se dala brez nevarnosti zvišati za 20 kilometrov na uro. Vlak, ki odhaja opoldne z Dunaja, bi došel ob 10. uri zvečer v Trst. Vlak, ki prihaja v Trst ob 7. uri zjutraj, bi odhajal z Dunaja — namesto ob 7. uri in 20 minut — ob pol 10. uri na večer.

Štajersko.

Mariborske novice.

Kdo ve, kod hođi 13letna Ana Pavlia, ki je neznano kam izginila. Imenovana ima majhen, rjavkast obraz, rujave oči, kratke lase. Ljudem pravi, da je 16 let stara Marija Rausch in da je njen oče zidar, kar pa ni res, ker je njen oče usnjarski pomočnik in se piše Ivan Pavlia. Ako kdo izmed občinstva zve kaj zanesljivega, naj blagovoli dekletovo bivališče naznaniti mariborski policiji ali pa naravnost na naslov Ivan Pavlia, usnjarski pomočnik, Maribor, Koroška cesta šte. 74.

Nadebudna mladeniča. Pri tukajšnjem peku Kuglerju se je opazila zadnje dni tatvina. Kot prava krivca je policija aretirala v osebi nekega 18letnega pomožnega delavca M. Šela iz mariborskega okraja, in nekega 16letnega K. Kostejnška iz okraja Brežice. Vkradeno obleko in čevlje sta imela še na sebi, med tem ko sta uro z verižico že prodala. Prvi je že okradel svoj čas svojega očeta. Nadebudna fanta sta že pod ključem.

Skrb mariborske mestne uprave za razne naprave se kaže povsod. Tako je na primer takozvana

Kaj naj stori?

Pogledal je še enkrat, da se prepriča, toda prevara ne more biti. Pred njim stoji njegova Minka, na katero je pred par trenutki mislil.

„Kaj zahteva moja dolžnost?“

To vprašanje ga je vznemirjalo, stal je nepremično in čakal kaj bo. Grmičevje se je začelo vnovič odgrinjati in gibati.

„Stoj, kdo je?“

Zaklical je glasno, da se je sam prestrašil lastnega glasu. Čakal je zopet — vsak trenutek se mora nekaj zgoditi. Zdelo se mu je, da ga prikazen kliče, da mu daje znamenja z roko. Videl je rudeče ustnice, bleđ, kakor biser čist obraz. Lasje so se gibali in igrali v nočni sapici in bela obleka se je bleščala v mesečnem svitu.

Vinku je bilo neizrečeno hudo — najraje bi se bil obrnil stran, kakor da ne vidi ničesar, toda — dolžnost!

Dolžnost!

Slednjič je napel vse moči. V tem trenutku pa se mu je zazdelo, da se mu prikazen zopet bliža in bliža!

Sprožil je.

Tako neprijeten, tako grozen se mu je zdel ta otel glas, ki se je razlegal tja do morja in še dalje.

Prikazen je izginila. Niti na misel mu ni prišlo, da bi bil storil kaj napačnega.

„Vojak sem“, si je mislil, „in moja vojaška dolžnost mi mora biti nad vse!“

„Kaj sem storil? — ustrelil sem jo — mojo — Minko!“

Hudo mu je bilo, tako hudo, da bi bil najraje izginil nekam, da bi ga ne našel nikdo.

„Kaj sem storil?“

Ni imel časa razmišljevati dalje, kajti slišal je bližajoče se korake.

„Zakaj si streljal?“ je že od daleč vpil nanj poveljnik straže.

Vinko je molčal.

„Ali nočeš odgovoriti?“

Postaló mu je hladno po vsem telesu. Rađ bi bil povedal, toda smejal bi se mu.

„Zakaj si streljal?“

Vinko je še molčal.

„Ali nočeš? — Povej, zakaj si streljal — drugače!“

Dalje ni smel molčati — naj bo, kar hoče.

„Javljam pokorno — zdelo se mi je, da se mi je nekaj bližalo, ustavil sem trikrat, potem pa sprožil puško.“

„Ali veš, če je res kaj bilo?“

„Potem nisem videl ničesar več.“

„Počakaj, jaz ti že pokažem, streljati tja v en dan — na moje povelje greš takoj jutri —“

Zadnjih besed že ni več slišal — mislil je na njo.

Vsi lepi spomini, vse upanje je bilo skaljeno, vse uničeno. — Mislil je, da mora biti konec tega življenja.

Vse to se je zgodilo tako, da sam ni vedel, če se je v resnici zgodilo. Domovina, spomini, vse lepo mu je bilo sedaj — nič. Mislil je samo na to, kar še pride. Čakal je silno nestrpno ure, ko se povrne v mesto.

* * *

Drugega dne pa je sprejel krasno, z rudečim trakom povito pismo. Prečital ga je željno — hrepenče po tolažbi. Sedaj še le mu je postal jasen dogodek na straži. In zopet je mislil z veseljem na dom, na njo in na domače — slovesa pa si ni maral več klicati v spomin, temveč mislil je, kako bo takrat, ko bo po dolgem času zopet korakal proti domu, ko se bo dovažal med svoje domače, ko bo zagledal zopet njo. Vse neprijetnosti in težave so bile zopet pozabljene, toda tista straža mu nikakor ni hotela več iz spomina. — — —

„nova“ železna brv čez Dravo že zelo potrebna pravila. Če človek gre po brvi, se kar stresejo deske pod njim. Poleg tega pa je mnogo večjih lukenj, ki niso baš varnostne priprave. Pa je še več drugega. To je namreč tista toli po nemških časopisih hvalisana skrb mariborske mestne uprave!

Studentenheim v Mariboru prinaša svoje letno poročilo v „Gruzer Tagblattu“ z dne 4. t. m. Med drugim omenja tudi glavni povod za zidanje nemškega dijaškega doma, ki ga smatrajo za „nationale — Notwendigkeit“, ki se kaže posebno v spoznanju: „daß gegenüber der vom Süden her unaufhaltsam vordringenden slavischen Gefahr das deutsche Bollwerk Marburg eine weitere Befestigung erhalten müsse und daß eine geeignete Maßnahme zur Abwehr slavischer Angriffe ein deutsches Studentenheim bilden könne.“ V pretečenem šolskem letu je imel Studentenheim 49 gojencev, od katerih jih je odpadlo 9. Vspheh je kajpada dovoljen, to se razume! Posebno odobravajo dejstvo, da se vsi dijak pridelno uče tudi „die zweite Landessprache“ — slovenščino. No, že vemo zakaj! Ali se bo zopet našel kdo in zapel Studentenheimu slavošpev, ker se tamonjšni dijaki učijo tudi slovenščine, da bodo lahko izpodrinili Slovence?

Med našimi Nemci ni nikakega pravega prijateljstva. Takoimenovani srednji sloji so vsi ogorčeni na inteligenco. V četrtek dne 3. t. m. zvečer je v nekem javnem lokalu neki Nemec silno zabavljaval čez dr. Mravlagga, dr. Orosla in dr. Posseka, katerim je očital marsikaj takega, kar mi ne smemo zapisati. Es ist viel faules im Staate Dänemark...

Ptujske novice.

Ptuj. Velike priprave se vrše že sedaj za ljudsko veselico v ptujskem Narodnem domu dne 13. avgusta 1911. Ob ¼. uri popoldne začetek koncerta na vrtu, svira slavná Prva narodna godba, petje, konfeti, srečolov, šaljiva pošta, šopki itd. Ob 6. uri v dvorani govor, šaljivi prizori in igra „Malomestne tradicije.“ Na to prosta zabava. Ptujčani in okoličani, počastite Slovensko dijaško zvezo z mnogobrojnimi obiskom!

Ptuj. Neka čenča, ki ima očividno malo možgan, a dolg jezik, hujska v „Slogi“ že naknadno proti temu, da bi si vsled kanala prizadeji najeti svojega pravnega zastopnika ter hinavsko povprašuje: Zakaj pa imamo poslance? Neumna čenča namreč ne ve, da je pravni zastopnik lahko le oni, ki je v to kvalificiran, a poslanec je ljudski in ne pravni zastopnik, kateri ne more prevzeti pravnega zastopstva, ampak le intervencijo. Dokazano je tudi, da je poslanec Brenčič storil v polni meri glede kanala svojo dolžnost, in ako bi jo svoj čas storil tako dr. Ploj kakor sedaj Brenčič, bi sploh ne prišlo zaradi kanala tako daleč. „Sloga“ je le hujskala in s tem otežkočila vsako resno delo proti tujemu podjetju.

Zrtev ljubosumnosti. Kakor se nam iz Ptujke poroča, je neki Dobič, trgovec z apnom, vsled ljubosumnosti s svojo ženo zelo grdo ravnal. Ko jo je drugič natepel, jo je tako zdelal, da je morala v bolnišnico. Koncem meseca julija pa se je zopet spravil čez njo. Vrgel jo je čez stopnjice, pri čemer si je zlomila levo nogo, izpahnila eno roko in zadobila več nevarnih poškodb. Dobič, ki je bil že večkrat predkaznovan, se je sam javil policiji.

Celjske novice.

Celje. V Celju krožijo ponarejeni deset-vinarški novci. Tvarina je mešanica iz cina in svinca, in zelo lahko premoti človeka. Ponaredba se je posrečila v popolnem obsegu, ker je tudi zvenk čisto kovinski.

Drugi kraji.

Studenci pri Mariboru. Začetkom tega meseca se je raznesla po naši občini vest, da agitira znani dr. Juritsch za — protestantovsko cerkev. Pogaja se za nakup tiste bajte med pekom Mulecom in Fridauovo hišo. To je pa že višek, ljubi Fritzek. Najbrže boš Ti ondi ministriral ali celo postal „Pfarrer“, kaj? No, sposobnost imaš zato kakor noben drugi iz vasi. Studenški „Nemci“ res ne vedo, kaj naj počnejo v tej vročini! Požrli so nam malodane slovensko šolo, sezidali so novo, čisto nepotrebno, sedaj imajo Turnsaal — in zraven pa še dobijo „Bethaus.“ Seveda o glašajo se na Fritzov poziv sami pristni „Nemci.“ Juritsch, Tvoj oče je doma v Prlekiji in je bil pred leti pripravljen razobesiti slovensko zastavo, ko smo blagoslovili zastavo katoliškega slovenskega izobraževalnega društva. Več prihodnjic!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Kdor se hoče imenitno zabavati, naj pohiti v nedeljo dne 6. avgusta 1911 popoldne na dijaško veselico k Sv. Lenartu v Slovenske gorice. Saj je dognana stvar, da so prleški „Trije tički“ fantje, ki znajo spraviti vsakega, še tako resnega človeka do smeha. Pripravljena je še cela vrsta šaljivih prizorov, slavnostni govor govori gospod urednik Lavoslav Kemperle iz Maribora, svoje sodelovanje so obljubili slavni slavčki od Sv. Jurija v Slovenskih goricah. Na veselo svidenje torej v nedeljo dne 6. avgusta 1911 v gostilni g. Arnuša!

Cirkovce. Novo postajališče je zahtevalo 8.700 kron cirkovškega denarja. Ker nismo v ta namen dobili iz okrajne in občinske blagajne niti vinarja, treba je bilo pobirati po vaseh od hiše do hiše. Tega

skrajno neprijetnega posla se je lotil gospod kaplan, ki je bil kaj vesel tistih darovalcev, ki so s stotaki postavili temelj postajališču. Po 100 K so darovali: Sramelj Stefan, Čelan Andrej, Ekkart Stefan, Goljat Anton in Korže Matija, sami odlični posestniki. Stroškov pri agitaciji in pobiranju denarja je bilo nad 100 K, katere je iz svojega plačal gospod kaplan M. Zorko, kateremu so danes hvaložni celo vsi bivši nasprotniki postajališča. Zakaj neki? Proračun za prvo leto obeta Cirkovčanom samo pri mleku povrnitev vseh za postajo izdanih tisočakov. In to samo v enem letu! Na postajo se vozi vsak dan okoli 200 l mleka, in ko bo v Cirkovcah več dobrih krav molznic, kakor so jih nakupili modri gospodarji v zadnjem času, bo samo mleko donosalo vsako leto cirkovskim občanom cel tucat tisočakov in še več. Tega nekateri neverjetni Tomaži niso hoteli verjeti gospodu kaplanu, danes pa vsi zadovoljno zatrjujejo: „Le mršave krave iz hleva, v hlev pa krave, ki imajo do 20 l mleka na dan; Potem bo podpora tu!“

Cirkovce. Če premetrim vse tri pristaše Narodne stranke v Cirkovcah, res ne vem, kateri je doposlal tako smešno-domišljavo notico „Narodnemu Listu.“ Gospod dopisnik, če bivate v Cirkovcah, odkrijte mi vendar visokost svoje šarže, da ne bodem več krivično podcenjeval vaših skritih talentov ter vas z ozirom na vašo visoko izobrazbo žalil s tisto nizko titulacijo, ki je obrabljena že v vsakem goskemu zakotju. Le na dan z imenom in s svojim duševnim bogastvom! Škoda pod mernikom svetle luči, ki bi bila lahko zvezda slovenskega naroda. A če ste vi tista kapaciteta, katera je odlikovana v „Straži“ s korektorjem „Štajercu“ namenjenih dopisov, se nahajate v veliki zmoti, ako menite, da vas je kdo z ozirom na vaše zmoglosti naprosil za cenzorja „Stražnih“ dopisov. Vaši tovariši kaj malo vedo o vaših višjih študijah in vaših talentih — jaz pa še manj! Le pogledajte še enkrat tisto notico in ono prazno čenčarijo iz St. Janža! Ali so tako stvari v čast vašemu stanu? In kdo „seje veter“ v Cirkovcah? Ali si nista bila dobra do volitve? Sem vam rekel kdaj žal besedico radi vaše čudne agitacije? Sem vas kdaj napadel? Niste ravno vi tisto neresnično vest o rajnem Tonku za mojim hrbtom izrabljali v blatenje mojega službovanja, o katerem mi po pravici in resnici nikdo ne more očitati niti pičice, ako je pri zdravi pameti in brez mržnje in zavisti do moje osebe. Niste potem ravno vi pomagali v jezi nad Brenčičevo stajano zmago vezati tiste politične otrobe za „Štajerca“? In duhovnik bi se proti takim napadom niti braniti ne smel? Pod liberalno firmo svobode bi smel vsakdo brcati kaplana, ta bi pa moral po liberalnem nauku v krščanski ljubezni vse ponižno potrpeti. Pod povdarjanjem „ljubezni“ do reda in zvestega službovanja bi vsakdo smel pikati kateheta, ta bi se pa še moral lepo zahvaljevati za „dobrohotne“ nauke; potem bi bil fleten mir v Cirkovcah! Ali ne? To je seveda žalostno, ker nima noben kaplan take „krščanske“ potrpežljivosti. — Niste ravno vi meni tožili, kako malo je zabave, a koliko strupenih jezikov v Cirkovcah? Če je vam sedaj vsako neresnično govorjenje zlata resnica, čemu iščete prič od hiše do hiše za neko tožbo, katera mene nič ne briga. Vidite, ost se je obrnila proti vam brez mojega sodelovanja. Ali bodele tudi vse to popisali o svojem stanu? Zapomnite si pa dobro, da se ne bojim nobenega terorizma. Slobodno se združite vsi čestilec „Narodnega Lista“, „Štajerca“ in „Tagblatta“ pri znani liberalni pesmi, koje refren se glasi: „Le po duhovnikih!“ Vaš šolarski „Mirujte!“ velja torej vam, ne meni, ker vi ste začeli napadati! Tista izjava o starih cirkovskih dopisih, ki pa niso bili vsi moje delo, se je glasila čisto drugače, a je ne bom ponavljal, ker je za mojo osebo brez pomena, širši javnosti pa ni bila namenjena. Če mislite sedaj ali pozneje še kaj pisati o meni, prosim vas, ne omenjajte me nikdar pohvalno v liberalnem časopisu, ker to bi bila meni večja sramota, kakor če bi mi vi mesto dosedanjega prijaznega pozdrava pokazali celo „križkraž-figo.“ Če ostaneva oba v Cirkovcah, veste, da je „modus vivendi“ potreben meni in vam morebiti še mnogo bolj, a to je nemogoče brez strpljivosti in odkritosrčnosti. Ako pa zapustite Cirkovce, kakor se splošno govori po občini, bo za vas povsod boljše, ako ne firjate strankarstva do skrajnosti. Veste, tisti not s sedmimi križi se v politiki vsakdo naveliča, najbrž tudi vi. Hočete res mir in dobro voljo, čitajte večkrat Guntzertov insertat, ki se nekako tako glasi: „Ivan, ljubi moj prijatelj, ne boji se neroden! Zakaj si vedno nahoden? Kupi si škatljico mineralnih pastil, in rešen boš...“, ako opustiš liberalno časopisje, tistega liberalnega protina, katerega nikomur ne želi M. Zorko.

Šikole je nova samostojna občina, to že morda marsikdo ve; da pa je ta dobila tudi novega krčmarja, to pa gotovo še ne ve vsakdo. Mož je rodom Sentilčan iz Slovenskih goric. Majhni mož je cvet Súdmarke in vse mu je zoperno, kar diši po slovenščini. Komaj je ta majhni mesarček prebil par ur v novo naseljenem kraju na slovenski zemlji, že je odstranil slovenski napis Mohorkotove gostilne. Sedaj govore ljudje po vasi, da Tovernikova gostilna (po domače zvano) dobi nemški napis: „Gasthaus zum Brückenwirt.“ Tako se bode baje čitalo. Sramota za slovenski kraj. Mamka je Slovenka bila, ki je Školčana rodila. Slišal pa sem drugod še nekaj novega. Kováč, po domače Šoba, je pripovedoval, da si Tovernik, ali gospod Schell, ne upa napraviti nemškega napisa. Mlinar mu je pa odgovarjal, da ga je slovenskega napisa sram, kajti majhni Schell, novi krčmar, prav nobel po nemško pozdravlja prihajajo-

če goste, tako kakor da bi bil tam gor v Berlinu na Pruskem. Pamet, dokler je še čas, gospod Schell, če ne vam ne bo samo po ušesih šumel, ampak tudi brenčalo, ko pridem iz Mestečnega zopet v Šikole nazaj! — Jerbasnik, pletar.

Staritrg pri Slovenjgradcu. Štajerski pododbor Slovenske dijaške zveze je priredil dne 30. julija v Staremtrgu ljudsko veselico z jako povoljnim vsphehom vkljub minimalni agitaciji. Marsikdo je pred veselico odkimal z glavo, češ, ne bo šlo; naše stališče je bilo zavoljo velikih ovir res zelo neugodno. Vendar vstrajnost prirediteljev je premagala vse ovire. Videli smo goste od blizu in od daleč. Pred vsem se moramo zahvaliti starotrkemu bralnemu društvu za oder, nadalje slavnemu pevskemu zboru iz St. Martina za divna petje; šmartinski pevski zbor, ki ga vodi gospod Gregor Krpač, zasluži vse priznanje; želimo le, da bi ga še večkrat slišali najodru. A tudi požrtvovalni domačinov, med kojimi se zlasti odlikujejo Lužnikovi (Vodovnik), ne smemo pozabiti. Bog povrni vse vsem prijateljem katoliške misli! Da pridemo k vsoporedu samemu: Pozdravnemu govoru je sledila igra „Krivoprisežnik“, ki je zavoljo svojih efektnih prizorov ugajala vsem gledalcem. Igralo se je v obče dobro. Zlasti moramo pohvaliti Krivoprisežnika, Veroniko (Ančko Črešnik), in Frana, pa tudi še ostale igralce in igralke. Po igri se je razvila prosta zabava, pri kateri je zopet popeval šmartinski pevski zbor. Slovenska dijaška zveza si je prikobila s to prireditvijo tla tudi v slovenjgraškem okraju.

Zibika. Nevarno obstrelil je nekdo v pondeljek dne 31. julija zjutraj obče priljubljenega po domače Ropovega Joža, ko je na Rudnici čakal jelena. Pogнал mu je strel v glavo od desne strani, kjer so mu obtičala zrna, na srečo drobna, v ušesu, očesu, vratu in v rami. Sicer je smrtna nevarnost za sedaj odstranjena. Strelca so kmalu izsledili. Izgovarja se, da je mislil, da je žival, kar bo tudi verjetno, ker sta si moža bila prijatelja. Kmetje imajo od lani tukaj lov; pa to je že druga nesreča na lovu. Že lani je eden lovec nekoga opraskal po glavi in mu izpustil nekaj krvi. Bolj bodo morali paziti, sicer boljše vse opustiti!

Zalec in osel. Liberalni Žalčani grozno žaljujejo po pojedlem oslu. Onega pa, ki je še ostal, so iskali pod Žgankovim kozolcem. Iskali so ga tako, da so obrnili težek voz narobe, kjer je počival par dolgih dni, da so si mimoidoči lahko ogledali žalsko naprednost. Marsikateri je rekel: No, Zalec, daleč si prišel v svoji strasti. Le vrlo naprej in kmalu bo vrhunec, in oni osel, ki so ga v golažu pojedli, se znabiti povrne, a od kod drugod, ne izpod vozov, kjer ga sedaj iščete!

Zalec. Liberalci menijo, da imajo za svoje surovosti patent, in gorje, če jih kdo okrtati. Če kdo le kratko poroča kakšno notico, je že vse vznemirjeno. Tako so začeli opetovano stresati svojo jezo nad Zupancem, očitajoč mu razne priimke. Dopisnik je pač zašel na takšno pota, da se že lahko sam sebe sramuje. Ker ne more vseh podlosti izliti na Zupancovo osebo, mora zato surovo napadati tudi njegovo soprogo. Ali v resnici Žalčane že ena sama dama tako vznemirja? Menim pa, da bi bilo potrebno pogledati marsikatero „fino žalsko damo“, predno se spravi dopisun nad one, ki jih ima najmanj povoda napadati. Ako vam je ljubo, bode mo marsikatero pikantno rožico iz žalskega vrta damo pokazati na svetlo, za kar naj bodo dotične hvaležne uzamzanemu dopisniku. V ozadju pa bodo stali oni „neomadeževani“ žalski stebri, ki bodo morali včasih vgrizniti v marsikatero kislo kumreo. Torej le naprej!

Grize. Liberalci še sedaj ne morejo pozabiti, da so pri volitvah pogoreli. Nekateri nosijo tako kisle obraze, kakor bi same spridene kumarce vživali. Zato prosimo Vas, gospod urednik, ako imate tam kakšnega „gaista“, da bi jim pomagal, pošljite jim ga, da nam ne bdo sirote vsi od žalosti pocepal. Roblek si sicer maže boleče srce s tlažbami, pa tudi ta maža mu ne bode nič pomagala. Državni poslanec ne bo Roblek nikdar in nikoli več, to ga zagotovo. Zato bomo že še skrbeli, in če nas zato Roblek vse sodišču izroči.

Grize. Korošec je točo naredil, vpije vse kar je liberalnega, ker nam je pred kratkim točaj malo pobila. Ker zametajo vero v Boga, pa napredujejo v babjeverstvu liberalci. So pač napredni! Res, pravda se jim, da bodo imeli v svojem grbu odslej osla, ampak bati se je, da jim bode še osel figo pokazal, ker je še zmirom bolj pameten in pošten, kakor so liberalci.

Velika Pirešica. Znani dopisnik iz Žalca hoče odstavljati vse one, kateri ne trobijo v liberalni rog. Spravil se je na prodajalko pri Fervegu ter pravi, da je gospodu Ježovniku samo v škodo. Glej ga no, šmenta! Kako da čutiš, ti dopisniče, in se zanimaš za takšno škodo, o kateri gospod Ježovnik nič ne ve. Mar meniš, da bode res plesalo vse na tvojo komando, kakor bodeš ti piskal? Pove ti pač lahko vsak v obraz, da ako bi se bil brigal ti za svojo škodo, bi ne bil prišel tako daleč. Gospod Ježovnik sam ve, ko ga ima v trgovini; treba pa se bode obrniti kam drugam, da se pometejo različne smeti, ne samo v trgovinah, ampak še kje drugje — pa tam po Žalcu! Opozarjamo gospode šefe, da pride marsikateri na vrsto, ako hočejo izvajati takšne konsekvence, a pri tem bodo pa v istini občutili trgovci, ki žive in hranijo marsikatero držnega fantalina, ki si naziva druge z raznimi priimki. Mi si ne pustimo vsega dopasti in ne bomo vedno prenašali zausnič, katere nam hočete dajati. Ker pa napadate prodajalko, da

je ta skrbela zato, da je z Zupancem „Straža“ napadla tiste „vzorne“ žalske dame, vam povemo, da se daleč motite, ker teh naprednih dam nista navedena okraščila, ampak eden, ki je bil blizu njih, ko so tako „fino“ in pa „po domače“ obnašale. Če želite, pa smo v Pirešici zmožni vam še več povedati, pa brez Zupanca.

Mozirje. Pri naši politični ekspozituri je nastavljen kot tajnik neki Žolgar, katerega večina ljudstva ne mara. Ako se spominjamo na neresnice in podtikovanja o sedaj v New-Yorku bivajočem in vrlo delavnem o. Anzelmu, je oni, ki jih je razširjal, vsega obsojanja vreden. Čas je napadnanega, ki se vsled odsotnosti ne more braniti, najboljši zagovornik. — Ta Žolgar hoče zastopati tudi neko mater Germanijo, po kateri mu pa ne bo več dolgo dišalo. Streljanje na čast sv. Cirilu in Metodu dne 4. julija je njemu tako dolgo ležalo v želodcu, dokler se mu ni posrečilo, bližnjemu samostanu naložiti — globo, ker so tam baje brez uradnega dovoljenja v proslavo naših blagovestnikov zažgali nekaj strelcov.

Smartno pri Gornjemgradu. Nas, posebno pa okolico proti Bočni, je zadela huda nesreča; neizprosna toča, ledena šiba, je nam uničila skoraj ves pridelek, tako da se je moralo že dozorelo žito pokositi. Nas nesrečnih se je usmilil mnogozaslužni gospod državni poslanec dr. Karol Verstovšek, ki je v državnem zboru vložil prošnjo, da vlada preišče škodo, odpiše prizadetim davek in nam da izdatno podporo. Na vsestranskem polju neumorno in vspešno delujočemu ljudskemu zastopniku iskrena zahvala in čast! — Kmetje Zadrecke doline.

Kokarje. Govek in Knaflič sta v zadnjih „cugih.“ Prihodnjo soboto so občinske volitve. Knafličev klopotec (ima ga ravno nad šolo), pa klopote: nikdar več, nikdar več! Kako rokodestvo si bosta zaprejši izbrala in kako bodo volitve izpadle — o tem prihodnjiji.

Luče. Celjska smrdokavka, ki ji tukaj pravijo liberalci „Narodni List“, je zopet znesla dne 27. jul. v gnezdu štev. 34 nekaj gnjilega. Piše: „Naš ljubi občinski sluga, ki je pri zadnjih volitvah seveda vse polno glasovnic popisal z Verstovškom, ima čudne stvari glede nemškega planinskega društva, katerega vodnik je in glede nekega vina na vesti.“ V enem stavku, pa toliko laži. Tega bi niti najhujši lučki klepetulji, katere jezik seže iz vasi do Ojstrice, ne prisodil. Vendar jih je. Kako smešno? Jaz da sem z Verstovškom popisal vse polno glasovnic! Gospoda Verstovška pa vendar letos še tukaj ni bilo, kako sem mogel torej z gospodom Verstovškom popisovati glasovnice. S tem je pa dopisnik zašel v črno. Povej tudi, katere „čudne stvari“ glede nemškega planinskega društva imam na vesti? Povej jih, ki si to pisal, saj sem res vodnik omenjenega društva, katero me bo že našlo. In „glede nekega vina“, saj sem dacar, prosim, kar revidirat pridi. Ako veš kaj dokazati, se podpiši, da te bo mogoče za pričo poklicati. — Franc Dežman.

Gornjesavinjska dolina. V našem okraju bo daroval letos kot „edini“ gospod Franc Časl prvo sv. mašo dne 13. avgusta na Rečici kot tretjeletnik, ki je bil v vseh dijaških letih kot izredno naborjen, vedno med prvimi. Pridigoval mu bo častiti gospod kaplan J. Tratnik, rečiški rojak, sedaj v Rajhenburgu, a za ceremonijerja boče bogoslovec gospod Fr. Stiglic iz Recice. Kakor se obče pohvalno govori, napravili so gospodu novomašniku Rečicani povodoma prihoda dne 25. julija 1911 jako lep sprejem, ki pač v prvi vrsti kaže ljubezen in spoštovanje do vzvišenih ciljev, katerim se hoče posvetiti mladi duhovnik.

Primorsko.

„Pomoč“ Albancem. Kakor poroča „Gr. Tagblatt“ z dne 3. avgusta, so baje v Trstu zadržali 8, komaj odrastlih šolarjev, ki so se namenili v Albanijo, da tam „pomagajo“ ustašem. Policijski direkciji se je posrečilo, dobiti v roke nek oklic, ki se bavi z nabiranjem prostovoljcev za Albanijo. Oklic je izdal nek odsek, ki ima v Italiji jako ugodna tla in je vsled tega tudi zelo razširjen. Poroča se, da je baje že kakih 20 svobodoljubnih mladeničev prihitelo v Albanijo, da pomagajo Turkom na oni svet. Zanimivo je, da so dobili mladi junaki nekje avstrijske uniforme ter hoteli z njimi odkuriti. Vsled tega se vrši mnogo hišnih preiskav in aretacij. Med aretiranci se nahaja tudi neki dr. Kabler. — Vsekako vzbuja to poročilo vsestransko občudovanje. Mladina je gotovo dobro poučena o turških nasilstvih in zatiranih Albancih, da se pri svojem koraku ne ozira na revščino in lakoto, ki bi jih prejšlejši ugonobila.

Društvo „Šolski dom“ v Gorici vzdržuje razne učne in vzgojne zavode za mladino od predšolske dobe do strokovnih šol. Za mladino v predšolski dobi obstoje 3 otroški vrteci. V minoletem šolskem letu je bilo vpisanih 106 dečkov in 98 deklic, skupaj 204 otrok v dobi od 4. do 6. leta. Za mladino, ki je dolžna obiskovati ljudsko šolo, obstoje 3 ljudske šole: petrazredna mešana ljudska šola v Malem Domu, šestrazredna dekliška vadnica v Šolskem domu in petrazredna deška vadnica tudi tam. Na petrazredni mešani ljudski šoli je bilo v preteklem šolskem letu vpisanih 107 dečkov in 163 deklic, skupaj 270 otrok. Na šestrazredni dekliški vadnici je bilo vpisanih v preteklem šolskem letu 370 deklic. V petrazredni deški vadnici je bilo vpisanih v prošlem letu 274 učencev. Pripravljalnica za srednje šole je štela 55 učencev. V pripravljalnici za učiteljska je bilo koncem leta

sprejetih 27 učenk v tečaje. Poleg tega je bila ženska obrtna šola in obrtno-nadaljevalna šola. Na teh vseh šolah le bilo 1530 učencev in učenk. Iz tega je razvideti, da vrši „Šolski dom“, ki ga vzdržuje samo požrtvovalnost po večini naših ljudi, velikansko kulturno delo.

Kolera.

Radi kolere prepovedan izlet. V nedeljo dne 6. t. m. je tržaški Sokol nameraval poleteti skozi Ljubljano v Domžale. Radi kolere je ta izlet Sokolu prepovedan.

Kolera v Turčiji.

Kolera se v Turčiji strahovito širi. Uradna poročila poročajo, da je v zadnjih dneh zbolelo v Smirni 27 oseb, umrlo pa je 18 oseb za kolero. Skupaj je zbolelo v Smirni za kolero 251 oseb, umrlo pa 156 oseb. V Bagdadu je zbolelo 76, umrlo pa 48 oseb. V Carigradu so zbolele od dne 21. maja do dne 1. avgusta 203 osebe in umrlo pa je 105 oseb. V Albaniji se kolera posebno med turškim vojaštvom strahovito širi.

Kako se branimo kolere?

Tržaški mestni magistrat je izdal poziv, ki priporoča:

Vsako naj skrbi, da si ohrani organizem popolnoma zdrav, da bo manj pripraven za sprejemanje in množitev bacilov. Zato naj se pazi na snaznost hiše in osebe. Posebno priporočljivo je, da si vsakdo po večkrat na dan umije roke, zlasti pa pred jedjo in sicer z milom. Drži se naj vsak reda in zmrnosti glede na pijačo kakor tudi glede na jedi. Preveč piti je nezdavno. Jed in pijačo naj se hrani na tak način, da bo obvarovana nečednosti in muh, ki so zelo nevarne za razširjanje bolezni. Surovih jedi naj se uživa čim manj in samo potem, ko so dobro umite z brojniško (Aurisina) vodo. Nihče pa naj ne je take zelenjadi, ki kvari želodec, da postaja bolj sprejemljiv za bolezen. Sadje naj se prej opari. Pije naj se samo voda iz brojenice (Aurisina), nikakor pa ne iz vodnjakov, ako ni prej zavreta. Na tešče naj se ne pije in naj se rabi kolikor mogoče manj mrzlih pijač in ledu. Ob najmanjši indispoziciji naj gre vsakdo k zdravniku, posebno če se pojavi driska. Nikakor pa naj se ne rabijo takozvana zdravila, ki jih ljudska nevednost opisuje kot izredno dobra, po največkrat škodujejo človeškemu organizmu.

Velik požar v Carigradu.

Vulkan je Carigrad. Dolgo je miroval, predno je izbruhnil z vso elementarno silo. V Jeni seraju so izbruhnili dne 27. julija zjutraj zopet trije požari, katere pa so gasilci, ki so razpostavljeni po celem mestu, in vojak, ki stražijo ulice in javna poslopja, hitro pogasili. Požar je uničil dve veliki trgovini, med tem ko se je posrečilo gasilcem druga poslopja pravčasno rešiti.

Dne 26. julija zvečer je bilo tudi trgovinsko središče v Stambulu v velikih skrbih in prebivalstva se je polastila nepopisna groza. V najbolj obljudenem trgovskem delu, v bližini večjih bazarov, je izbruhnil v nekem skladišču ogenj in videti je bilo, da se razširi na sosedna poslopja, kar bi bilo imelo za posledico, da bi bil izginil zopet cel del mesta. K sreči pa se je posrečilo gasilcem po nadčloveško naporom delu omejiti ogenj, tako da je zgorelo samo skladišče.

Nervoznost, ki se je polastila prebivalstva, je tako velika, da je morala dne 27. julija posredovati kavalarija, ki je zajahala med razburjeno množico, da jo razkropi. Položaj v Carigradu je nepopisen. Na tisoče in tisoče ljudi bdi po cele noči, ker se boje novih požarov. Ljudje po nekaterih mestnih delih so vedno pripravljeni na beg. V kovčkih imalo spravljeno svoje najdragocenejše imetje in živila.

Cigani iz okolice se klatijo po pogoriščih in ulicah in krađejo, vojaštvo pa je brez moči in izmučeno vsled neprestane službe. Velik del garnizije je vedno pripravljen v vojašnicah.

Kjer se pokaže veliki vezir, ga sprejemajo z psovanjem. Ljudje vidijo v njegovem postopanju zločin proti varnosti glavnega mesta in javno se kaže nevolja nad tem, da skuša vlada vzbuditi mnenje, da so požari le posledica nesrečnih slučajev, namesto da bi energično nastopala proti znanim krivcem.

Opozicija hoče na vsak način izsiliti sklicanje parlamenta, kar pa skuša večina še vedno preprečiti. Celo najzmernejši politiki presojaajo položaj zelo pesimistično. Splošno pa je opaziti, da se boje celo ljudje odkrito govoriti in povedati svoje mnenje, ker vidijo v vsakem človeku vohuna ali pa agenta nezadovoljnih.

Neki višji častnik se je izrazil o namenu požara, da so imeli požigalci namen uničiti detaljne vojne načrte, ki so shranjeni v poslopju generalnega štaba in vojnega ministrstva ob vojaškem vežbališču v Eski seraju. Tudi pred finančnim ministrstvom se je ustavil požar, dasiravno leži to poslopje med večjo skupino hiš.

Narodno-obrambno delo.

Na delo za „Slov. Stražo“! Teden za tednom, dan na dan beremo o bojnih družstvih vseh mogočih narodov. Ti narodi čutijo, da je njih sveta dolžnost, skrbeti za svoje brate zlasti ob mejah, da „ne poginejo ob valovih brezsrčnih tujcev“. V mislih imamo

pred vsem bojna društva naših najzagrizenejših sovražnikov — Nemcev. Dan za dnem trobijo po svojih glasilih, kaka sila prede nemškemu življu ob narodnostno mešanih krajih, celo v slovenskih trgih in vaseh, kjer životari kak nemčurček. In od vseh strani letijo vse mogoče podpore. Razni Roseggerji zbirajo svoje sklade v nemoralen, potujočevalen namen Schulvereine in Südmarke. Koliko takih ponemčevalnih, nepotrebnih, dejstveno praznih šol imamo žali bog na Slovenskem, a temu je kriva naša narodna brezbriznost in prevelika popustljivost napram nasilnemu Teutonu, ki se bo s časom šopiril nad grobovi naših očetov, nad našo rodno grudo. In mi bomo premagani sužnji tujca, ki porogljivo zasmehuje in zaničuje naše najsvetejše svetinje. In mi gledamo to in se ne zganemo! — Potemtakem je tujcu kaj lahka njegova naloga. Kako bi tujcu inopiral naš odločni nastop za pravice slovenskega ljudstva. V resnici bi se nas bal, kakor je to dokazal že v marsikaki zavedni slovenski občini. Bratje, širom slovenske domovine, spomnite se svojih zatiranih bratov ob meji in žrtvujte za-nje, saj so vaši rodni bratje, sinovi verne slovenske matere, kakor vi! Na delo za „Slov. Stražo“! — Najlepši zgled nam dajejo v tem oziru bratje Čehi, ki darujejo za narodno-obrambne namene res svote, o katerih se lahko reče, da so žrtve. K takim žrtvam pa nas vodi le nesebičnost, le krščanska ljubezen do bližnjega. — O skoraj pretirani požrtvovalnosti nemških dijaških zvez in raznih bojnih, napadalnih društev, smo že opetovano poročali. Zadnje dni pa so prinesli listi notico o narodni požrtvovalnosti nemškega kmeta, ki je obljubil 100 K darila tistemu, ki bo ustanovil kako novo podružnico Südmarke, kar se je seveda takoj zgodilo. Ali se ne bi našel odličnejši rodoljub in ustanovil v svoji fari ali kje drugod podružnico našega velevažnega obrambnega društva „Slov. Straže“? Zdromite se in žrtvujte ogroženi domovini, kar premorete, saj vas nihče ne sili, da daste tisočake. Majhen, reven, a krepek, neustrašen narod smo, zatoorej stojmo neomajeno na braniku svoje domovine!

Vzglede dela za brambna društva je dal neki tirolski Nemec, ki je v enem dnevu pridobil 74 članov za Südmarkino podružnico. Slovenci, na delo za „Sl. Stražo“, ki je vaše narodno-obrambno društvo!

Lega nazionale. Pod to firmo se razvija, kakor je vsakemu znano, italijansko narodno-obrambno društvo. Laško dijaštvo v Trstu je letos koncem leta darovalo imenovanemu društvu skupaj 6425'80 K. Lepo darilo, kajne? Kaj pa slovensko dijaštvo, ali se kaj spominja na svojih prireditvah „Slov. Straže“? Ne dajmo se vendar sramotiti od Nemcev in od Italijanov!

Podpirajmo slovenske trgovce in obrtnike. Naše geslo bodi: Svoji k svojim! Le z odločnim nastopom bomo dosegli, da nas bo oholi tujec povsod spoštoval!

Hmelj.

Stanje hmelja. Po zadnjem poročilu poljedelskega ministrstva se je stanje gornjeavstrijskega hmelja vsled neprestane suše znatno poslabšalo. Tudi na vzhodnem Štajerskem se je stanje deloma poslabšalo, vendar pa je še malo upanja na vsaj deloma srednjo žetev. Poročilo pravi končno, da se je hmelj v Sav. dolini istotako znatno poslabšal.

Zanimivi poskusi s hmeljem. Na Angleškem so zadnji čas napravili s pridelovanjem hmelja več interesantnih eksperimentov, ki pa niso nič drugega, kakor nadaljevanje onih poskusov, ki jih je v Nemčiji že leta 1887 začel proizvajati Hayduck. Poskusi, ki jih je proizvajal vodja kmetijske visoke šole v Wye-u, so pokazali, da imajo razne vrste hmelja velik razloček v aromi, ki obstoja v olju, ki vsebuje v sebi dve smolnati tvarini, od katerih se prva (mehka) pretvori in razkroji v takozvani petroleter (Petroleumäther) in druga (trda) ostane nerazkrojljiva. Ta mehka snov ima zelo veliko antiseptično in konservujočo moč, vsled česar merijo kmetje cene hmelja po odstotkih imenovane smolnate tvarine. Ker torej baje kmetje zelo pridno gledajo na to, da vsebuje rastlina kolikor največ take smole, je lahko razumljiva skrb za pravo obdelovanje hmelja, kajti samo košate rastline nikakor niso sigurno znamenje dobre hmeljske letine. Poskušnja je pokazala, da je treba posvetiti vse moči, da se vzgoji prvič hmelj, ki bo vseboval kolikor mogoče veliko mehke smole in da se mora drugič kar najprevidneje ravnati pri sušenju hmelja, ali pa se ga mora po možnosti hitro oddati pivovarstvu. Poskusi na Angleškem so pokazali, da nemški, avstrijski, pred vsem pa bavarski hmelj z ozirom na vsebujočo smolo daleko nadkriljujejo angleškega in da tega ni kriva samo angleška zemlja, ampak v prvi vrsti angleški hmelj kot tak. Angleške sorte so namreč imele 10.6%, bavarske pa 17.08% imenovane smole. Ko so vsadili na Angleškem bavarski hmelj, so opazili, da se je zvišala količina mehke smole od 10.6% na 17.63%. — Zanimive poskuse seveda nadaljujejo; splošno se sodi in to upravičeno, da bodo imeli ti poskusi velik pomen v trgovini z bavarskim hmeljem.

Narodno gospodarstvo.

Perilo bo dražje. Avstrijski tovarnarji perila so sklenili s 1. avgustom t. l. povišati cene možkemu perilu. Pri ovratnikih, manšeta in naprsnikih se povišajo cene za 10%.

80.000.000 za alkohol izda vsako leto prebivalstvo Hrvaške in Slavonije; alkohol požre torej na Hr-

vaškem v enem letu več, nego znaša triletni avtonomni proračun dežele. Dne 15. t. m. se vrši v Zagrebu protialkoholni sestanek, kjer se bo razpravljalo o brambi proti groznemu sovražniku ljudstva.

Podraženje petroleja na debelo. Dne 1. t. m. so petrolejske rafinerije zvišale ceno petroleja za nadaljnji 2 K, tako, da znaša cena petroleja 30 K v Bohuminu pri celovagonskih naročilih. V soboto so se končala normalna pogajanja glede petrolejskega kartela. Kartelna pogodba se podpisuje v četrtek ali petek in bo veljala do leta 1915, v slučaju tudi do leta 1916, in sedaj bodo mirno, brez hrupa, kartelirane rafinerije diktirale cene petroleja.

Nekoliko statistike o zadolženosti malega kmeta na Hrvaškem. Hrvaški dnevnik „Pokret“ je prinesel nedavno temu neko zanimivo statistiko o gospodarskem položaju hrvaškega kmeta. „Stara je pesem“ — pravi list med drugim — „da je naš narod ubog. A to ni dovolj, naš narod vsaki dan bolj propada baš vsled postopnega zadolževanja, ki se vsako leto večja. Do leta 1908 je bilo vseh hipotekarnih in komunalnih dolgov K 136.095.831. Ako pogledamo pa globlje v ta dolg, vidimo, kdo so posojilodajalci:

banke (domače)	K 45.094.000—
hranilnice (domače)	46.768.000—
kreditne zadruge	3.674.000—
Ogrska hipotekna banka v Budimpešti	10.442.000—
Peštanska ogrska kom. banka v Budimpešti	10.200.000—
Avstro-ogrška banka	5.242.629—
premožne občine	5.238.734—
K. k. priv. allg. österr. Boden-Kredit Anstalt	4.933.384—
zakladi zagrebskega kapitola	3.914.349—
Srbski narodni cerkveni fond	1.885.184—

Da je ravno mali kmet največ prizadet pri tem, se vidi iz tega, da od gornjega dolga znašajo posojila do zneska 200 K 22.9%, od 200—1000 K 46.9%, od 1000 do 2000 K 13.5%, od vsega hipotekarnega dolga, torej skupno 83.3%; komaj ostanek odpada na veliko posest in hiše. Od skupno 34.191 hipotekarnih posojil jih odpada na banke 4.817, na hranilnice 20.049, na zadruge 6.325, torej največ na hranilnice. Zanimivo pa je, da znaša teh 20.049 posojil pri hranilnicah K 46.768.000, dočim 4.817 posojil pri bankah zneske K 43.094.000. Razvidno je iz tega, da je mali kmet v rokah hranilnic, dočim so banke dale več posojil na hiše. Banke, hranilnice in zadruge skupaj so izdale na hipoteko glasom zgornjih navedb 93.536.000 kron. Od tega se plača na obrestih:

po:	%	na skupne svote
4%	16.7	
4 1/2%	44.4	
6%	11.2	
6 1/2%	5.9	
7%	8.1	
7 1/2%	1.4	
nad 7%	9.—	

Nad 35'6% od celega zneska se torej obrestuje z 6 do čez 7%. V hranilnicah (torej mali kmetje!) se plača za 26.507.000 K 6 in nad 7% obresti; znano pa je, da posestna renta znaša komaj 4%, torej je jasno, zakaj mali kmet tako silno trpi. Ne samo, da nima dovolj za življenje, niti za obresti nima dovolj, in kje je potem predpogoj za napredek? Iz vsega tega je jasno, da se mora iz teh razmer najti izhod, bodisi po privatni inicijativi, bodisi z deželnimi sredstvi. Konvertirati bi se morali vsi hipotekarni dolгови in se ustvariti pri tem povolnejši pogoji za malega kmeta, nego so danes. Delo je težko — a nujno in izvedljivo. —p—

Statistika o gozdovih na zemlji. Dr. Elegert je napisal v glasilu pariške geografske družbe zanimivo poročilo o stanju gozdov na zemlji. On trdi, da je na celi zemlji 1518 milijonov hektarjev gozda, kar bi odgovarjalo skoro četrtini trdne zemlje. Največ gozda izmed vseh dežel ima Kanada, in sicer 325 milijonov hektarjev, torej precej več kot cela Evropa, ki ga ima tudi skoro eno tretjino svojega obsega, namreč 303 milijonar hektarjev. Tri četrtine evropskega gozda pripada Rusiji in Škandinaviji. Najbolj pogozdena je Finska, ki ima polovico gozdov, kar se skoro lahko trdi od Bosne in Hercegovine. Izmed evropskih držav ima Rusija 210 milijonov hektarov, Škandinavija nekaj čez 20 milijonov, nato pride Avstrija, ki ima 16 milijonov gozda, dalje Nemčija 14 milijonov in Francija 10 milijonov. Najmanj gozda ima Španija, ker so uničili cele pokrajine gozdov, kar sedaj bridko občutijo. Omenjeno naj bo, da ima Indija 50 milijonov hektarjev gozda in Japan, o katerem so vedno mislili, da je najrevnejša država na svetu glede gozdov, ima celo 2.3 milijonov hektarjev.

Skrbite za dobro jesensko in pomladno krmo!

Vročina zadnjih treh tednov je prinesla ubogemu kmetu marsikatero skrb. Vkljub temu, da je pridelek na senu letos jako velik, bo moral kmet zgodaj poseči po suhi krmi. Kajti ne samo, da je velik del travnikov in pašnikov docela prežgan in tako zelo zdelan, da nikakor ne moremo pričakovati druge žetve, ampak tudi detelja ne prospera. Slabo kažejo druga živila, posebno krompir, repa in zelje. Za zimo si letos kmet ne bo mogel dosti prihraniti. Ker bo posebno pridelek na zadnji detelji skoraj ničnosten, se bo moralo temeljito misliti naj jesensko krmo, za kar je po izkušnji najbolj pripravna zmes graha, ovsu in sličnih sadežev. Kakor hitro dobimo dež, naj se poskrbi imenovano seme. Da bo vspeh in pridelek znaten, se ne sme nikakor štediti s semenjem, zemlja se naj pognoji s superfosfatom. Za zgodnjo pomladno

krmo se istotako priporoča gnojenje s superfosfatom. Spomladi, ko se razvije prva vegetacija, naj se ev. pridene tudi čilskega solitra.

Imenovana zmes za krmo je preje godna, kakor recimo detelja ali kaj drugega; pri vsem tem pa moramo upoštevati dejstvo, da se pomladi še polja dovolj zgodno lahko popravijo, da se potem poseje repa, zelja ali kaj drugega. Sejati se pa mora zgodaj, tedaj se tudi sigurno pod ugodnimi okoliščinami računa na dober jesenski pridelek.

Tudi graščica z žitom, deteljo (inkarnat) ali z zimskim grahom da dobro pomladno krmo.

Z zgodnjim obdelovanjem in posejanjem strnišč lahko kmet sigurno računa z obilnim in cenim pridelkom dobre krme i na jesen, kakor tudi prihodnjo pomlad.

Književnost in umetnost.

„Mentor.“ III. letnik. Zvezek 11. — Vsebina: Silvester. F. S. Finžgar. Konec. — Značaj. Ksaver Meško. III. — Paberki iz kemije. Profesor Fr. Pengov. — To in ono iz Bohinja. I. Kogovšek. — Svetovne uganke. M. Štular. Dalje. — Radovan. Žaloigra v štirih dejanjih. Josip Logar, Konec. — Navod za šahovo igro. Andrej Uršič. Dalje. — Drobiž. — Iz haja v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano prvega dne vsakega meseca in stane za dijake 2 K, za druge naročnike 4 K na leto.

„Vrtec.“ Časopis s prilogami za slovensko mladino. Vsebina: V prostosti. Pesem. — Na sestanku. Pesem. — Iz mojih detinskih dni. Pripovedka. Dalje. — Do Jordana in Nila. — Revček. — Gospod Urban. — † Francetu Možku-Mokrižkemu. Nekrolog. — Listje in cvetje. — „Angelček.“ Priloga „Vrtcu.“ Vsebina: Zjutraj. Pesem. — Dobri ljudje. — Flerinova Olga. — Milan gre v vojske. Pesem. — Spomini iz raja zlatih dni. — Božji vlek. Pesem. — Uganke.

Razgled po svetu.

Velik požar na lineburški resi. Iz Berolina javljajo dne 1. avgusta: Vsled velike vročine je bilo po deželi zadnje dni mnogo požarov. Omeniti je zlasti ogenj, ki je nastal jutraj na lineburški resi (Lineburger Heide). Trije eskadroni vojakov so od zgodnjega jutra na delu, da bi gasili. Več vasi je v veliki nevarnosti, med njimi velika vas Ebern.

Podzemeljske železnice v New-Yorku. V New-Yorku so začeli z zgradbo velike podzemeljske mestne železnice; stroški so proračunjeni na eno milijardo kron.

Gozdni požar na Tirolskem. Kakor se poroča, je med Franzensfeste in Mittewaldom izbruhnil velikanski gozdni požar. Ne daleč od železniške postaje Mittewald se nahaja pogorišče, ki se razteza proti vasi Oberau preko Franzensfeste v Bistriško dolino. Pogorišče je dolgo 8 do 10 ur hoda. Po mnenju drugih se razteza celo 56 ur daleč na okrog. Malodane celo tirolsko vojaštvo je pri pogorišču; ogenj se ne da omejiti. Prizadeti so posestniki iz Mittewalda in Franzensfeste. Ogenj je nastal baje v koči nekega drvarja.

Operacija ob svitu vžigalce. Pred kratkim se je dogodila v bolnišnici v Harthfordu, v državi Connecticut v Severni Ameriki, zanimiva operacija. Trije kirurgi so pričeli operirati nekega bolnika. Težka operacija je zahtevala največjo previdnost in natančnost. Operacijsko dvorano je razsvetljevala električna luč; bolnika so uspavali in delo zdravnikov je bilo v polnem teku. V kritičnem trenutku pa je nenadoma ugasnila električna razsvetljava, bržkone vsled kratkega stika, in zdravniki ter strežaji so bili hipoma v popolni temi. Splošen krik strahu se je vsem izvil iz prsi; še dve minuti in smrt bi morala nastopiti pri bolniku. V odločilnem trenutku pa je eden izmed bolniških strežajev prižgal vžigalico in srečna misel je kmalu našla posnemovalec. Vsi ostali strežaji so kolikor mogoče prižgali istotako vžigalice in ob njihovem svitu so zdravniki končali težko operacijo. Bolnik je bil rešen.

Hrvaški protialkoholni sestanek bo v Zagrebu dne 15. avgusta 1911.

Cigarete brez nikotina so prišle v promet v Bosni-Hercegovini pod naslovi „Ljubuški“, „Drina“, „Hercegovina“ in „Bosna.“ K prejšnji ceni teh cigaret je na 100 kosov doplačati 50 vin.; prodajajo se pa samo po dve skupaj.

Blaznica zgorela. Kakor poročajo listi, je v blaznici v Hamiltonu nastal velik požar in upepelil poslopje, v katerem je bilo do 600 bolnikov. Vsa okna so bila omrežena. Ker je blaznica na hribu, je požarna bramba z veliko težavo dospela gor. Med bolniki so se dogajali strašni prizori. V petem nadstropju so se odigravale prave bitke. Le s težavo so strežaji zmetali nekaj bolnikov skozi okna, s katerih je bilo treba sneti železne mreže, na rjuhe. Vzlic temu je samo v petem nadstropju zgorelo čez petdeset bolnikov.

Strašna eksplozija. Poroča se, da je dne 2. t. m. v mestu Dire Davah v Abesiniji, kjer prebiva tudi mnogo Evropejcev, eksplozija dinamita povzročila strašno nesrečo. Okrog petdeset evropskih hiš, med katerimi je tudi carinsko poslopje, je šlo v zrak; in večji del mesta je razdejan. 30 Abesincev in 6 Arancev je mrtvih.

Vročina. Vročina je zadnje dni posebno v Berolinu zahtevala opetovano mnogo žrtv. Splošno pri-

manjkuje mleka, vročina pritiska s podvojeno močjo. Gozdovi, polja in travniki so v plamenih. Po zadnjem poročilu iz Berolina, je bilo včeraj (dne 2. t. m.) 22 slučajev solnčnice, izmed katerih so imeli 4 smrten izid. — Meteorologi pravijo, da bo vročina trajala naprej in bržkone se bo tudi povečala. V bavarskem vladnem okraju je umrlo vsled solnčne kapi 16 oseb, na Saškem pa 23 v enem dnevu. V Halle je umrlo isti dan 27 otrok.

Toča v Bosni. Po hudi vročini so se pojavile tudi v Bosni nevihte z močnimi nalivi in točo. Posebno veliko škodo je napravila toča v okoliših Očena, Prijepolje in Klakota, kjer je uničila vse vrtove, posebno vrtove za znane bosanske slive in tudi skoro vse poljske pridelke.

Vlak skočil s tira. Kakor poročajo jutranji listi z dne 2. avgusta, je med postajama Wittenberg—Jüterbog na progi Halle—Berlin skočil s tira D-vlak šte. 47. Tri osebe so mrtve, 20 jih je težko ranjenih. Promet se je znatno zakasnel, materijalna škoda je precejšnja.

Prcti damam. Iz Berolina poročajo, da je izdal policijski predsednik določbo, po kateri bo vsaka dama, ki bo ranila koga z predolgo iglo v klobuku, kaznovana z zaporom 2 let in z globo 6000 mark. Ta odlok je izdal zato, ker prvi, ki je bil dokaj milejši, ni imel zaželenega vspeha.

Kdo je znašel limonado? Še le v 10. stoletju so Arabci prinesli limonovo drevo v dežele ob Sredozemskem morju in ga najpreje nasadili v Palestini, v Egiptu in v Severni Afriki, v 11. stoletju so gapričeli saditi tudi na Španskem in kmalu potem na Siciliji. Prerok Mohamed je bil z besedami: „Vse kar opijani, naj je proketo“, prepovedal pristašem korana opojne pijače in tako so si le-ti skušali prirejati drugih okrepčujočih pijač. Zato so rabili tudi limone ali prav za prav njihov sok, čemur so morda prideljali tudi sladkorja.

Memoare gospe Toselli. Gospa Toselli, bivša saksonska prestolonaslednica, izda v kratkem, baje meseca aprila prihodnjega leta, svoje memoare. Povest se pričinja z njeno mladostjo, kjer jako natančno popisuje svoje življenje na saksonskem dvoru. Na kratko omenja svoj beg z učiteljem jezikov Gironom. Vzrok njenega bega je bil ta, da so jo hoteli njeni sovražniki zapreti v norišnico. Učitelja jezikov Girona je vzela s seboj zato, ker je bil ta po njenem mnenju zvest in molčeč. Toda kmalu je spoznala v njem samo koristolovca. Med osebami, ki jih omenja v tej knjigi, je tudi nemški cesar. Mnogo se bavi gospa Toselli tudi z nadvojvodo Ivanom Salvatorjem, o čigar smrti dvomi in izraža mnenje, da se ob smrti cesarja Frana Josipa I. gotovo vrne in izvrši velike stvari. Konečno pravi, da se jo je obsodilo brez vsakega procesa, in da je samo zato spisala svoj zavor, da draždanskemu dvoru dokaže, kakšen da je. Kakor poročajo iz Berolina, bodo memoari prepovedani na Saksonskem, čim izidejo. Tej prepovedi se potem pridruži tudi vsa ostala Nemčija.

Zanimiv račun. K interesantnemu računskemu pojavu, ki smo ga objavili v šte. 86., dodaja čitatelj nekaj drugih računskih zanimivosti: 1. Vsako iz šestih enakih števil zloženo število, n. pr. 222.222 ali 333.333 itd. je deljivo s 7, 11, 13 in 37. — 2. Če zapišemo četverostopno število dvakrat zapored, je osmerostopno število deljivo s 73 in 173, n. pr. 49724972:72 = 681.164. — 3. Če zapišemo četverostopno število trikrat zapored, je dobljeno dvanajsterostopno število, deljivo s 7, 13 in 37. — 4. Če prištejemo poljubnemu številu 2 in je pomnožimo potem s 5 in če prištejemo temu številu zopet 2 in je pomnožimo s 4, potem se konča dobljeno število z 48.

„Poročni darovi“ se hvaležno odklanjajo. Vi-soka pariška družba se je zadnji čas nekaj jako pametnega domislila. Odpravila je namreč običajna darila ob porokah, ki tudi pri nas marsikomu po nepotrebnem izprešajo lepe denarce. To družabno moro zatirajo sedaj Parižani z odločno opazko na poročni karti, da se darila hvaležno odklanjajo. Posnemanja vredno — zlasti v teh dragih časih.

Zrakoplovstvo. Kakor se poroča iz Pariza, se je izdal dne 2. t. m. poseben dekret, ki uravnjuje vse zrakoplovstvo, ali kratko rečeno, zračni promet. Pod imenom zrakoplov (Luftschiff) moramo namreč razumeti razne vrste balonov, vodljivih zrakoplovov in celo vrsto eroplanov. Na vsakem zrakoplovu se mora nahajati črka, ki znači, od kod da prihaja zrakoplov. Na balonih, zlasti vodljivih zrakoplovih, izvzemši eroplana, se mora nahajati knjiga, v kateri morajo biti izpolnjene rubrike, ki jih predpisuje oblast. Dekret bo nadalje podal določbe glede prihoda in odhoda posameznih zrakoplovov in glede zgradbe eventualnih postajališč.

Čuden inserat. V budimpeštanskih listih je bil objavljen te dni inserat, kakršnega se menda še ni čitalo. Mladi mož je v njem za dobro nagrado ponudil posamezne dele svojega telesa osebami, ki morajo vsled potrebne operacije izgubiti ta ali oni telesni del. Če kdo potrebuje prst ali kos kože, ali uho (ki se danes operativnim putem že lahko prenaša od človeka do človeka), tedaj mu inserant rad odstopi ta del svojega lastnega telesa. V inseratu je pripomnil, da dela to zaradi tega, da dobi sredstva za dokončanje svojih študij. Izvira baje iz siromašne rodbine, katero mora zdaj sam rediti.

Vlom v avstrijsko poslaništvo. V avstro-ogrsko poslaništvo v Berolinu so vlomili vlomilci in odnesli nekemu avstrijskemu kuharju več stvari v vrednosti 1000 mark.

LEKARNA A. THIERRY-BALSAM

ed ino pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstvo. Obilno varovan.

Vsako ponarejenj, posnemanje in prodaja kakoga drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedostojnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem teku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in in izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekla K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a

samo pristno

centifolijsko mazilo

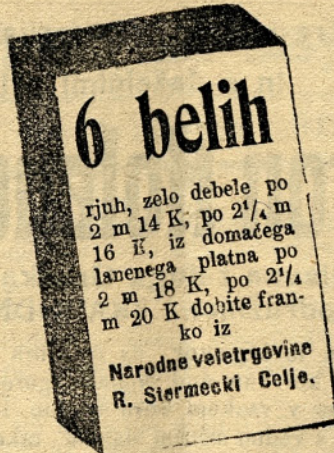
Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer der
A. Thierry in Pragrad
bei Hektz-Sauerbrunn.

Naroči se: Lekarna k angelju varihu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGATCU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König

Sanatorij „Mirni Dom“

priporočan od zdravnikov, sprejema
bolnike na živcih,
tudi nevarne slučaje, histerične, bolne
na srcu, želodcu, pa takei ki so samo
okrepčanja potrebni. — Cene so zmer-
ne. — Prospekti na zahtevo zastoj.

491 Dr. Franc Čeh, Gornja Sv. Kungota.

Kje se kupi dobro, po ceni in fino
obuvalo? Edino le v največji celjski
izdelovalnici in zalogi čevljev pri

Štefanu Strašku, Kovaška ulica 3.

Velika izbira finih moških čevljev na za-
drago, kakor tudi čevljev za ženske in
otroke. Velika zaloga različnih sandal in
knajpovskih čevljev, kakor tudi čevljev
za tenis.

Z spoštovanjem

Štefan Strašek, Celje.**Pijte samo Tolstovrško slatino.**

Napoči se v Tolstem vrhu, Buštanj, Koroško.

LETNIK : 1912

naše

„Družinske pratike“

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah,
na debelo pa v Ljubljani: v „Katoliški bukvarni“, proda-
jalni „Kat. tisk. društva“, dalje v trgovini Anton-a Krisper-ja,
Vaso Petričič in Ivan Korenčan; v Trstu: prodajalna „Kat.
tisk. društva“. Cena komadu 24 vin., po pošti 10 vin. več.
Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih
pratik. 123

Preselitev odvetniške pisarne

Odvetnik

dr. Josip Leskovar

uljudno naznanja,

da se nahaja njegova **odvetniška**
pisarna od 1. avgusta t. l. dalje na**Grajskem trgu (Burgplatz) št. 2**

nad trgovino g. Šepeca.

Vhod Brunngrasse.

Vhod Brunngrasse.

121

Trgovina s cementom in stavbenimi izdelki**Ferdinand Rogač****Maribor, Fabriksgasse št. 11**

priporoča svojo mnogovrstno zalogo cementnih
cevi, stopnic, korit, kakor vseh drugih cement-
nih izdelkov. — Dalje: kamnatih cevi, motla-
kerske plošče itd. Sprejmejo se druga cementna
dela v izvršitev. Plošče za tlakovanje, korita za
napajati po najnižjih cenah.

M. Sabukošek

krojaški mojster v Celju

priporoča svoj

modni salon
za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Poletna sezona

tombola, karte za veselice po najnižjih cenah.

Veletrgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, tiskovinami.

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška ulica št. 7 in

Zvezna trgovina

(Goričar & Leskovšek)

Rotovška ulica 2, Celje.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

448 na debelo in na drobno

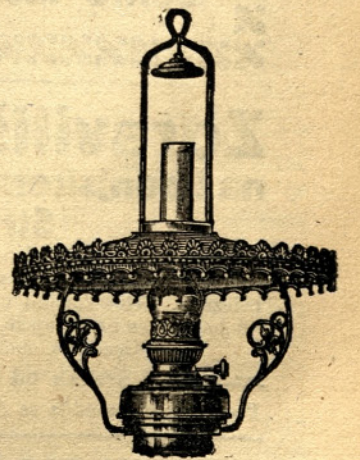
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svoje bogate zaloge steklene in porcelanaste
posode, svetilk, ogledal, vsakevrstnih šip in okvirjev za podebe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrožba.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).**Hranilne vloge**

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: na-
v dne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%.
Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in
1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se spre-
jemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obre-
stovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so
polno hranilne položnice na razpolago (šek konto
97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni
varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na
vknjižbo in poroštvo po 5½% in na osebni
kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vre-
dnostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih za-
vodih prevzame posojilnica v svojo last proti po-
vratitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo
7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica
brezplačno, stranka plača le koleške.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne
in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven
praznikov. — V uradnih urah se sprejema in iz-
plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12.
dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Vage

za vagone, voze (mostne), centimtalne, skalove, decimalne, za živino, tablicove in vsake druge vrste za gospodarske in obrtniške namene izdeluje ter priporoča po nizkih cenah

Jos. Kaláb,

tovarna za vage,
Brno, Zidenice Moravsko.
80 slovanska obrt.

Molitvenike, rožne vence, podobice, križe različnih vrst, svetinj iz aluminijuma itd. itd. priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru ob Dr.

Delavnica za popravila

Dobro! Po ceni!

Točna postrežba!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoj Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura	K 8-50
Pristna srebrna ura	7-
Original omega ura	18-
Kuhinjska ura	4-
Budiljka, niklasta	3-
Poročni prstani	2-
Srebrne verižice	2-

— Večletna jamstva —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatnine in srebra.

Služba organista

se odda s 1. septembrom t. l. pri Sv. Križu nad Mariborom. Ponudbe pisмено ali ustmeno na župni urad. 124

Dobro rodbinsko kavo

priredi že mali dodatek „pravega“ : Francka : s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljen sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Veletrgovina s špecerijским blagom

in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc : Celje

Glavna zaloga Graška cesta 22,
Podružnica: »NARODNI DOM.«

Prazen je izgovor, da se mora blago iskati pri tujcih, ker Vam nudi domača zgoraj imenovana veletrgovina v vsakem oziru bogato in zelo povečano zalogo z vedno svežim blagom, tako, da zamore proti vsaki konkurenci popolnoma ustreči zahtevam cenj. g. trgovcev in prosim za mnogobrojen obisk, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča, če tudi z najmanjšim poskusom.

Večestitim gospodom duhovnikom ponudim vsačeno sveče, kakor tudi druge vrste sveč, ter olje in kadilo za cerkve

V zalogi imamo vsakovrstna vrtna in poljska semena zanesljive kaljivosti, ter opozarjam slavno občinstvo za nakup istih, kakor tudi ostalega špecerijского blaga ter deželnih in drugih pridelkov.

Ia. Zabukovski premog ponudim po K 2-10 za 100 kg pri odjema cellega voza, prosto v hišo postavljen v Celju, drugam po dogovoru.

Kupim tudi vsako množino deželnih pridelkov, kakor: žita, fižola, orehev itd., ter rabljene solnate in druge vreče, petrolejske in oljate sode.

Pismena naročila se izvršujejo z obratno pošto. 479

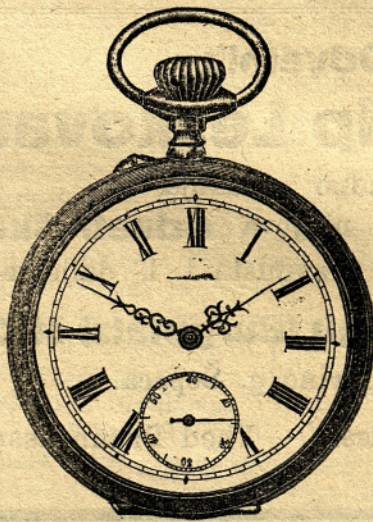
Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela dekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katere izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravc v Celju

Gospodska ulica 5.

Slovenci pozor!

Vam ni potrebno naročiti pri tujih tvrdkah, ker pri domačem slovenskem urarju dobite vse in do bro blago.

Zahtevajte poseben cenik za birmo.

Gramofone s slov. ploščami iz najboljših tovarn.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Sladek, prijeten sen bodočnosti

je otrok starišem, ki skrbijo noč in dan, da jih ohranijo zdrave in vesele. Otroci pa so še bolj, kakor odrasli izpostavljeni raznim boleznim, ki izvirajo iz prehlajenja, in ravno zato naj ima vsaka gospodinja v svojem gospodinjstvu idealne specifice proti vsem oblikam prehlajenja: Fayeve pristne mineralne pastile, ki jih imajo v vsaki lekarni. Cena škatljici K 1. 25. Pred ponaredbami se svari!

Generalna reprezentanca za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni dobavitelj Donaj IV-1, Grosse Neugasse 17.

Za potovalno sezono.

Kovček za potovanje! Vseh vrst ročni kovček iz govejega usnja in bogato zalogo usnatih galanterijskih stvari kakor oprav za konje, jahalne potreščine itd. priporoča

Rudolf Novak, Maribor

jermerar in sedlar — Grajski trg.

Samo lastno izdelovanje. :

Zdravilišče TOPLICE

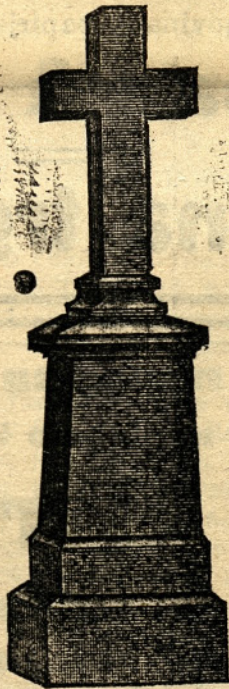
na Kranjskem belokrajnska železnična postaja
Straža-Toplice.

Akratotherme 36° C; zdravi se z kopelmi in z pitjem vode; izredno uspešno proti protinu, revmatizmu, ischias, nevralgiji, raznim ženskim boleznim. Velik kopalni basen, posebne kopeli in močvirne kopeli: Jako udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Dobra in vredna restavracija.

Sezona od 1. majnika do 1. oktobra.

Prospekti in navodila se dobijo brezplačno pri upravitelstvu kopaljšča.

Prva južno-štajerska kamnoseška družba v Celju.

Žaga, brusi in struže s strojnim obratom. :: Zavod za graviranje črk. :: Izvršuje nagrobne spomenike in vsa monumentalna in stavbena dela iz tu- in inozemskega materiala. :: Plošče za pohištvo iz raznobarnega marmorja. :: Velika zaloga izgotovljenih nagrobni spomenikov. :: Najnižje cene. :: Kulantni plačilni pogoji. :: Naročila se izvršujejo točno. :: Ceniki in stroškovni proračuni brezplačno.

Brzjavke: **Kamnoseška družba :: Celje.**

ROBERT DIEHL

žganiarna
v Celju

priporoča svojo doma-žgano
slivovko, tropinovec, vinsko
žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski
konjak

LJUDSKA HRANILNICA

in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga

z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta št. 9, I. nadstropje

obrestuje

hranilne vloge po 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

uraduje

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pjasnita se dajejo vsak dan, izveniš praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure popoldne. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj poštno-hranilnične položnice, št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

posojuje

na zemljišča po 5% do 5 1/2% z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolgove pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.